*Jei karas Korėjoj nebus sulaikytas, naujo pasaulinio karo pavojus dar padidės, o nieko blogesnio už tą negali būti.*

*Sen. Edwin Johnson*


# VILNIS

Lithuanian People's Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis


*Aš skaitau Smitho Akto Skyrių 3... nekonstitucinių kaip jis parašytas ir naudojamas — užgniaužimui žodžio ir spaudos laisvės.*

*Teisėjas Hugo Black*

VOLUME XXXII, NO 167 3116 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. ANTRADIENIS, LIEPOS (JULY) 24, 1951 M. Telephone: VIctory 2-7325—7326 KAINA 4 CENTAI

## Kasdieną–

**Taikos Klausimas Nenori Franco Vokietijoj Nevyksta Senatoriai Bijo**

— **Ar bus taika?** — Šiuo tarpu yra pats svarbiausias klausimas.

Komercinėj spaudoj apie derybas karą baigti rašoma nevienodai. Norintieji karo prastai rašo, kiti geriau.

Taika Korėjoj bus, bet pagerinti ją Amerikos žmonės gali reikalavimais savo vyriausybei.

- - -

Gudresni Washingtono diplomatai spėlioja, jog Tarybų Sąjunga pakeitus savo taktiką. Ji dabar jį taip veiks, kad suskaldžius Vakarų vienybę, o tai galima vis aiškiau pasireiškiant skirtumams.

- - -

Paryžiuje ir Londone prastai žiūrima į Amerikos bičiulystę su Franco fašistiniu režimu. Britai ir francūzai sako:

**Franco tebėra simbolis Hitlerio ir Mussolinio fašizmo.**

**Susidėti su Franco rodo moralinį nusigyvenimą.**

**Susitarimas su Franco verčia vakarų Europos žmones manyti, kad militaristai paveržė vyriausybės vairą iš Trumano.**

**Bile susitarimas su Franco dabar suterštų Jungtinių Valstijų siekinius Europoje ir skaudžiai pažeistų Atlanto Paktą,** — sako anglų laikraštis "Manchester Guardian".

Europos žmonėms Franco yra Hitlerio įrankis, taipjau kaltas už agresijos karą, kaip ir Hitleris.

- - -

Ir Ispanijos monarchistai sako, gen. Franco rėžimas yra nacinis, ir kad naujų ministrų jin sustatymas padaro dar labiau naciniu.

Franco rėžimui ant žūt-būt reikalingi pinigai ir ginklai slopinti Ispanijos žmones.

Amerikos žmonių pinigais, taigi, kas palaikomas dar vienas rėžimas, kurio vietos gyventojai nenori, nekenčia.

- - -

David Nichol rašo iš Berlyna, jog Amerikos politika ir Vokietijoj gavo kelis smūgius.

Vokietijos žmonės bijo per sunkios naštos, pasekmėje šalies sumilitarinimo.

Reakciniai vokiečiai, stoją už atsteigimą militarizmo, reikalauja, kad Vokietija būtų apvienyta. O mūsų vyriausybė to nenori ir jei norėtų negali padaryti.

- - -

— **Amerika viena negali eiti prieš Rusiją ir jos komunizmą,** — sako sen. James Duff, Pennsylvanijos republikonas.

Jis atmeta gen. MacArthur pasiūlymą vieniems kariauti.

— **Mes neturime užtektinai žmonių atsilaikyti,** — sako Duff.

Ponas senatorius matyti negailėtų aukoti žmonių, jis tik bijo, kad neužteks jų.

- - -

Sen. Robert Taft pareiškė, jog Amerikai nereiktų kištis į Irano reikalus, nes jei tektų susikirsti su TSRS, negalėtume atsilaikyti. Pristatymo linija būtų per ilga. Laimėti prie tokių sąlygų neįmanoma.

Sen. Douglas, "liberalas" supyko ant Tafto už atvirai prisipažinimą. Girdi, tas pagelbės Sovietams.

Lyg kad be to nebuvo žinoma kaip toli yra Iranas nuo Jungtinių Valstijų.

- - -

Ne vien Filipinai, bet Indonezija ir Naujа Zelandija priešinga Dulles'o taikos planui su Japonija.

Nuo 1902 metų Japonija buvo Britanijos imperializmo policijantas Pacifike.

1922 metais Washingtone sutartis pakeitė tą padėtį. Dulles matomai nori Japoniją naudoti Wall St. policijantu.

Japonijos apginklavimas tačiau grąso jos kaimynams.

**V. Andrulis.**

# *SUSITARIMAS KARĄ BAIGTI GALIMAS*

## Korėjos ir Kinų Atstovai Daro Nusileidimų, Baimė Skymo Nepagrįsta

TOKIJO, liep. 23. — Gerai painformuoti pareigūnai čionai sako, kad karo paliaubos Korėjoj įvyksią, ir kad baimė, jog laudies valdžios turinčios kokius skymus yra nepagrįsta. Ji skleidžiama aliarmistų, kurie fakte norėtų karo tęsimo.

Manoma, jog bėgiu poros dienų bus prieita prie susitarimo mūšius sulaikyti, toliau seks kiti susitarimai.

Trečiadienį abi pusi vėl pradės derybas Kaesonge ir laukiama sutikimo. Korėjos ir Kinijos atstovai padarę nusileidimų. Manoma, kad ir ištraukimo svetimųjų armijų iš Korėjos jie bent dabar stipriai nereikalaus.

Ištraukimas svetimųjų armijų nepaliečia kinus, nes oficialiai kinai tik liuosnoriai kariauja Korėjoj. Bet jeigu būtų stiprus reikalavimas ir liuosnorius ištraukti, veikiausia liaudiečiai sutiktų.

Liaudiečiai stiprina savo jėgas pasieny, bet tai veikiausia daroma tam, kad ir jie netikri, ar kita pusi širdingai nori karo paliaubų.

Politiniai stebėtojai, kaip ir militariniai, čionai, ir Korėjoj, rodo optimizmo mūšių sulaikymui.

## Europoje Žmonės Nebijo Karo iš TSRS

WASHINGTON. — Sugrįžę iš Europos senatoriai sako, jog jie nerado ten karo baimės, ypatingai iš Sovietų pusės.

Europoj buvo septyni nariai Senato Užsienio Reikalų Komiteto.

Sen. Gillette sako, Europoj yra didelė apatija ginklavimuisi. Žmonės bijo didelių mokesčių. Tatai betgi keičiasi. Augąs įsitikinimas, kad "Europa išliks laisva".

### AŠTUONI ŽUVO DIDELIAM GAISRE

SAN FRANCISCO, Cal. — Kilus gaisrui apartmentiniam name 8 žmonės žuvo ir dar kelių nerandama. Keletas ugniagesių sužeisti.

### MOKĖJO PO DEŠIMTUKĄ VALANDAI

NEW YORKAS. — Vienas marškinių siuvyklos savininkas samdė darbui 8 metų vaikus ir mokėjo po 10 centų valandai, nubaustas $750 mokėti už laužymą įstatymo, kuris draudžia perjaunus samdyti darban ir nustato minimum algas.

## Smulkieji Kovoja Už Gyvybę

DETROIT, Mich.—Smulkūs automobilių gamintojai kovoja už gyvybę negalėdami atlaikyti konkurencijos su stambiais. Net ir karas Korėjoj jų padėtį menkai pagerino.

UAW unija pataria Hudson kompanijai, vienai smulkesnių, geriau užsidaryti duris, jei ji nepajėgia mokėti darbininkams, kaip didžiosios.

## Karo Veteranai Už Nusiginklavimą

ROMA, liep. 23. — Tarptautinė Federacija Karo Veteranų Organizacijų, turinti 30,000,000 narių, savo suvažiavime čionai priėmė rezoliuciją už nusiginklavimą, nes lenktyniavimas ginklavime veda prie karo.

Suvažiavimas kreipėsi prie Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų raginant, kad jos nusiginkluotų ir Jungtinėse Tautose nusiginklavimo planą.

Amerikos keturios veteranų organizacijos turėjo savo delegatus suvažiavime.

## Dorovės Kodas Būtų Menkos Vertės

WASHINGTON. — Komercijos sekretorius Sawyer pareiškė, jog įvedimas dorovės kodo valdžios pareigūnams būtų menkos vertės, nes mažai kas jo paisytų.

Tokis kodas siūlomas norint sulaikyti valdžios pareigūnų pasipirkinėjimus ir abelnai korupciją.

## Ragina Vokiečius Kovoti Prieš Karo Planus

BERLYNAS. — Vokietijos mainierių ir metalo darbininkų unija ragina darbininkus kovoti prieš karo planus ir sumilitarinimą vakarinės Vokietijos.

Karai vokiečiams ir taip jau daug atsiėjo.

Raginama skelbti streikas prieš vakarinės Vokietijos sumilitarinimą.

**Trygve Lie (kairėj), Jungtinių Tautų gen. sekretorius, ir Ernest A. Gross, Jungtinių Valstijų atstovas J.T., patenkinti Korėjos karo paliaubų žygiais. Gross laiko rankoje tekstą Maliko kalbos. (FP)**

## Dar $5,768,720,000 Kariniams Reikalams

WASHINGTON, liep. 23. — Kongreso Karinių Jėgų Komitetas sutiko skirti dar arti šešių bilionų dolerių kariniams reikalams — didinimui laivyno, aviacijos, steigimui naujų karinių bazių visose svieto dalyse.

Daugelis ketvirtdalio šio projekto slaptai vedama.

Paskirta apie $9,965,100 ir Chicagos srityje laivyno reikalam. Būsią pastatyta daugiau vietų mokymui laivynui reikalingų technikų.

## Franco Režimas Daugiau Fašistinis

LISABONAS, liepos 23. — Naujai sudarytas Franco ministrų kabinetas yra daugiau nacinis, negu pirmiaus buvęs, sako karaliaus sostui pretendantas Don Juan.

Jose Maria Gil Robles, monarchistų vadas, taipgi sako, kad naujas Franco kabinetas yra nacinis, ištikimas vieno asmens režimui.

Jei kas mano, kad sudėjimas monarchistų kabinetan kiek Franco režimą pagerins, dideliai klysta.

## Daugiau Vaikų Laikė Egzaminus; Moterys Kolūkiuose

PANEVĖŽYS. — Visose rajono mokyklose vyksta egzaminai. Prie egzaminų stalo šiais metais stojo žymiai didesnis skaičius moksleivių, negu pernai. Tai daugiausia kolūkiečių vaikai, kuriems kolūkinis gyvenimas plačiai atvėrė kelią į mokslą. Sėkmingai praėjo pirmoji egzaminų diena Naujamiesčio, Uliūnų, Piniavos, Paistrio, Paliūniškio septynmetėse mokyklose.

---

KUPIŠKIS. — Kupiškio rajono mokyklose šiais metais keliamuosius ir baigiamuosius egzaminus laiko 2,230 mokinių.

Pirmosios egzaminų dienos daugelyje mokyklų parodė gerą dalykų žinojimą, kruopštų pasirengimą egzaminams. Iš 88 Kupiškio vidurinės mokyklos abiturientų, rašiusių lietuvių kalbos ir literatūros rašto darbus, 43 pasirinko temą "Lietuvių tauta brolišką tarybinių tautų šeimoje žengia į šviesią komunistinę ateitį". Daugumas mokinių savo rašiniuose parodė gerai įsisavintas žinias ir politinį sąmoningumą. Planingai ir vaizdžiai lietuvių tautos suklestėjimą tarybinių tautų šeimoje pavaizdavo mokinys Stasevičius.

Turiningi ir gerai įvertinti Vaitiekūnaitės, Mitkaitės, Tunkevičiūtės ir kitų abiturientų rašomieji darbai.

Gerai pasiruošę egzaminus laiko tos pačios mokyklos ketvirtųjų klasių mokiniai, kurie daugumoje gauna tik labai gerus ir gerus pažymius.

---

VILIJAMPOLĖ. — "Nevėžio" kolūkyje suorganizuota moterų taryba, kurios iniciatyva žemės ūkio artelėje įsteigtas vaikų darželis. Tai įgalino moteris aktyviai dirbti laukų darbuose.

"Nevėžio" žemės ūkio artelės moterys padėjo pakelti darbo drausmę, išvystyti socialistinį lenktyniavimą kolūkiečių tarpe. Kolūkietės St. Linkevičienė, St. Povilaitienė, O. Kaminskaitė kasdien įvykdo išdirbio normas po 120—150 procentų. Jų pavyzdžiu seka ir kitos kolūkio moterys.

# *TRUMAN NORI DAR 30 BILIONŲ DOL.*

## Armija Būsianti Padidinta Iki Pusketvirto Miliono; Daug Orlaivių

WASHINGTON, liep. 23. — Prezidentas Trumanas reikalauja Kongreso skirti dar $30,000,000,000 karinių jėgų didinimui. Jis sakė Kongresui, jog nežiūrint kaip baigsis Korėjos karas, kas atsitiks ten, karinės jėgos Amerikoj bus didinamos.

Manoma pasiekti bent 3,500,000 kariuomenės, trigubai padidinti aviaciją, taipgi laivyną ir visas karines jėgas.

Dabar kariniams reikalams eina apie $35,000,000,000 į metus. Trumanas siūlo padidinti tai iki $65,000,000,000.

Užsienio tūlų valdžių gelbėjimui reikalinga $8,500,000,000.

Trumanas pakartojo, jog reiksią padidinti taksus, kad jais gavus bent $10,000,000,000.

Įeigų taksai taigi dar padidės. Jei bus pakelti taksai ant tūlų reikmenų, tai kainos pakils. Tas pasunkins mažesnėmis įeigomis žmonių gyvenimą.

Prezidentas tą atsakomybę pavedė Kongresui, mat taksų didinimas yra nepopuliarus.

## "Karingas Senatorius" Siūlo Rezoliuc.

MIAMI, Fla.—Vietos laikraštis "Herald" rašo, jog senatorius Smathers paruošė rezoliuciją, kurioje sakoma, jog "peržengimas bent kurios Jungtinių Tautų šalies rubežiaus turi būti atsakytas karu".

Pravedus tokią rezoliuciją būtų lengva bile kam karą išprovokuoti. "Karingo senatoriaus" rezoliucija vargiai praeis.

## Egipto Ultimatumas Britanijos Valdžiai

ALEKSANDRIJA, liepos 23. — Egipto užsienio ministras Mohamed Salah Ed Din pareiškė, jog Egiptas nekooperuos su Britanija iki šios armija laikys okupavus Suez Kanalo sritį.

Jis aiškino dėlko Egiptas atsisako dalyvauti "Afrikos apgynos" konferencijoj, kuri bus sekantį mėnesį Nairobi.

Egiptas fakte duoda Britanijai ultimatumą pasitraukti iš Suez srities.

## Dingo Orlaivis Su 38 Žmonėmis

JUNEAU, Alaska. — Armijos transporto orlaivis dingo kelyje į Korėją su 38 žmonėmis. Du civiliai aukšti valdžios pareigūnai irgi buvę orlaivyje.

Apie 16 orlaivių skraido pakraščiais ieškodami dingusiojo, bet kol kas nepastebėta jokių pėdsakų.

## Admirolas Sherman Mirė Italijoje

NEAPOLIS, Italija.—Admirolas Forrest Sherman, tuojau po susitarimo su gen. Franco, atvykęs Romon mirė širdies liga. Dabar jo lavonas yra Amerikos laive Neapolio Įlankoj.

Sherman buvo gen. Mac Arthur šalininkas. Sakoma, gerai prisidėjęs prie "griežtos politikos" Korėjoj. Jis mirė dar nesenas — 54 metų.

## Grasina Graikijos Streikieriams

ATĖNAI. — Amerikos ambasadorius Graikijai John Peurifoy pareiškė, jog Graikijoj jau virš 30 dienų besitęsiąs valstybės tarnautojų streikas nepageidaujamas Amerikos misijoms toj šaly ir kenkia gavimui Graikijos valdžiai paramos iš Amerikos.

Girdi, Kongresas Washingtone gali atsisakyti teikti pagalbą, jei leidžiama streikuoti.

## Protektuos Franco Režimą Už Bazes

MASKVA. — Laikraštis "Pravda" sako, J. V. vyriausybė sutikus protektuoti gen. Franco fašistinį režimą, jei Franco leis Amerikai steigti Ispanijoj karines bazes ir duos armijos atsitikime karo.

Tas laikraštis sako, Franco talkon prisiėmimas rodo ruošimasi karan prieš TSRS.

## 500 Suimta Po Karaliaus Nužudymo

KAIRAS, liep. 23. — Jordano policija suiminėja šimtais opozicijos narius ir kaltina juos prisidėjime prie karaliaus Abdullah nužudymo.

Karaliaus žudikas buvęs nariu "Šventos Kovos Organizacijos."

Abdullah nužudytas kaipo pataikūnas aliejaus interesams. Jis buvo Britanijos palaikytojas, taipgi "vaikiškai garbinęs" Ameriką.

Jis ištrėmęs arabų vadą Daud El Husseini už priešinimasi Britanijai.

Suimti ir du Husseino giminaičiai.

VILNIS
Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States one year $7.00, six months $3.75, Chicago $9.00, six month $4.75; Canada $8.00, 6 months $4.25, foreign countries $9.00, six months $4.75. Subsription rates for the Friday edition, including the English Section, year $3.00, six months $1.75.

Advertising rates on application.
3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone VIctory 2-7325

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

## KAS NAUDOJASI TAKSAIS?

J. V. Kongrese pastaraisiais keleriais metais daugiausia kalbama apie kėlimą taksų. Ir kada pakelia taksus, tai "liūto dalis" visuomet tenka tiems, kurie mažiausia pajėgia mokėti, tai yra, darbo žmonėms.

Pradėtas ir tęsiamas karas Korėjoj dar daugiau prisidėjo prie kėlimo taksų. Be to, su pradžia to karo, prasidėjo taipgi didesnis puolimas ant taikos šalininkų. Iš paviršiaus atrodo lyg tie du dalykai nesiriša. Tikrenybėje gi, jie beveik dvynai.

Jei pastatome klausimą — kodėl didžiojo biznio politikieriai taip siunta prieš taikos šalininkus ir desėtkais kemša į kalėjimus, surandame daliną atsakymą net paties Senato Smulkiojo Biznio Komiteto raporte, išleistame liepos 18-tą dieną.

To komiteto raportas nurodo, kad 10 pačių didžiųjų korporacijų gavo 40% iš kiekvieno sumokėto taksais dolerio, valdžios išleisto kariniams reikalams nuo karo pradžios Korėjoj.

Penkiasdešimt didžiųjų korporacijų gavo du trečdaliu iš $24 bilionų kontraktų nuo liepos 1-mos, 1950 m. iki liepos 1-mos, 1951 m.

Daugiausia laimėjusios korporacijos, padariusios grynо pelno, yra sekamos:

Fordo kompanija — apie $1 bilioną; General Motors — $834,044,039; Boeing Airplane Co. — $960 milionų; Curtiss-Wright — $840,240,000; Lockheed Aircraft — $674,300,000; Republic Aviation — $549,000,000; United Aircraft — $490,000,000; North American Aviation — $481,897,000; Bendix Aviation — $475,000,000, ir tt.

Tai šalti skaičiai. Tie skaičiai ir nusako priežastį, kodėl taip baiminamasi taikos, kodėl bijo jos korporacijų bosai ir jų samdiniai — politikieriai.

Tie skaičiai parodo taipgi, kas daugiausia naudojasi iš sumokamų taksų. Karas didžiajam biznui tikra šienapiūtė, jis nori jį tęsti. Bet taksų mokėtojai, vyriausia darbo žmonės, nori sulaikyti tąjį kruviną karo biznį. Jie reikalauja taikos. Ir jie pasiryžę atsiekti tąjį tikslą nepaisant kalinimo taikos šalininkų.

## RINKIMAI ZELANDIJOJE

Rugpiūčio pirmą dieną Naujojoje Zelandijoje įvyks rinkimai. Konservatyvė valdžia paleido parlamentą ir nori naujų rinkimų, nes, esą nori, "kad pati šalis nutartų, ar jos politika gera". Konservatyvė valdžia fašistinėmis metodomis užgniaužė streiką ir tas iššaukė daug pasipiktinimo žmonėse. Net Darbo Partija aštriai protestavo.

Taigi, dabar konservatoriai dedasi, kad šaukdami naujus rinkimus jie elgiasi labai demokratiškai. Girdi, "tegul šalis nutaria, ar mes teisingi". Bet tai klasta. Rinkimai negali būti laisvi, nes teroras, kuris buvo panaudotas streiko laužymui, tebesiaučia. Kairioji spauda užgniaužta, kairiečių mitingai neleidžiami ir apie demokratinius rinkimus nei kalbos negali būti. Bepigu toriams dabar sakyti, kad jie "atsikreipia į šalį". Prie dabartinių sąlygų jų "laimėjimas" beveik užtikrintas.

## BRITAI IR ISPANIJA

Washingtonas bent kiek įpykęs, nes Londonas ne taip greit ir ne taip širdingai sutinka susibičiuliavimą su Franco. Po admirolo Shermano apsilankymo Madride, dabar esame atviri bičiuliai su fašistiniu koriku. Washingtonas labai pageidautų, kad Britanija pasektų tą patį.

Na, Attlee ir Morrisonas priešingi. Spalių mėnesį įvyks Darbo Partijos metinis suvažiavimas. Tame suvažiavime Atllee ir Morrisonas ir taip turės bėdų su Bevanu ir jo kairiąja opozicija. Jeigu darbiečių valdžia atviriau susidraugautų su Franco, tas be galo sustiprintų kairią opoziciją partijoje. Tad, Attlee ir Morrisonas randasi kaip ir tarp dviejų ugnių. Iš vienos pusės jie nenori pykinti Washingtono ir todėl jie be abejo darys tam tikrus žingsnius, kad patenkinti Washingtoną, bet iš antros pusės visaip manevruos, kad kuo labiau komaflažuoti draugystę su Franco.

Kitą, ir bene svarbiausia, tai Britanijos plieno interesai vyrauja Ispanijoj. Britai taipgi gelžkelius Ispanjoj kontroliuoja. Amerikai įkūrus savo karines bazes, Amerikos stambieji interesai ims vyrauti. Jau ir dabar skiriama $7,500,000 Ispanijoj gelžkeliams tiesti.

# APŽVALGA

### SUGRĮŽUSIO LIETUVON NUSISTEBĖJIMAS

Vilniaus laikraštyje "Tėvynės Balsas" telpa ilgas raštas L. Steponio-Stepanausko, sugrįžusio iš Francūzijos. Steponis rašo:

"Kaip bebūtų nuostabu, kad mane pirmiausia Lietuvoje nustebino mūsų brangi gimtoji kalba. Per eilę metų aš ją tik retkarčiais užsienyje girdėjau, ir tik iš retų mano draugų lietuvių. Tai buvo kažkokia pilna liūdesio mūsų lietuvių kalbos atšaka. O čia aš ją išgirdau vėl linksmą, džiaugsmingą. Čia ji skamba gatve žygiuojančių amatų ir fabrikinio-gamyklinio apmokymo mokyklų mokinių lūpose, garsiai skamba vidurinės mokyklos krepšinio ar futbolo aikštelėse, linksmai aidi pro atvirą langą... Čia prie krautuvės moterėlės garsiai aptaria savo pirkinius. Lietuviškai prabyla blizgantis garsiakalbis ant stulpo: "Dėmesio, kalba Vilnius. Pradedame valandėlę jaunimui..."

Namuose vietoje mažų mergaičių, mane sutiko dvi merginos — mano seserys Regina ir Irena. Ir jos man tuojau papasakojo, kad viena būtinai sekančiais metais stoja į Pedagoginį institutą, o kita (dar gimnazistė) — būtinai bus dailininkė. Man buvo nuostabu, kad aplink mane nekalba žmonės apie karą, apie ką nors sunkaus, o apie tai, ką jie mokosi, stato, perka, ruošiasi įsigyti."

Matomai jis daug girdėjo kalbų, kad Lietuvoje nelikę lietuvių, kad ir lietuvių kalbos neliko, sugrįžęs ir radęs ką kitą stebėjosi.

Jis toliau sako:

"Gegužės 10—13 dienomis pavasariniame Vilniuje vyko antrasis jaunųjų pradedančiųjų rašytojų pasitarimas. Iš įvairių Tarybų Lietuvos vietų į jį susirinko daugiau kaip 70 delegatų — jaunųjų rašytojų. Šis pasitarimas parodė, kiek daug naujų jėgų ateina į lietuvių literatūrą. Pasitarimas ryškiai parodė ir tą bruožą, jog vyresnieji rašytojai su didele meile padeda augti literatūriniam atžalynui. Rašytojo J. Šimkaus pranešimas "Mūsų jaunųjų rašytojų prozos klausimai", Stalininės premijos laureato T. Tilvyčio pranešimas poezijos klausimais, rašytojo J. Baltušio — dramaturgijos klausimais ir kiti pranešimai iškėlė, kad daugumas jaunųjų rašytojų žengia į literatūrą tvirtu žingsniu."

Taigi, jis rado Lietuvoje senus rašytojus, rado ir naujų priauklėtų. Jis tęsia:

"Jau visa Tarybų Lietuva žino jaunuosius prozaikus Avyžių, Pakalnį, Sluckį ir kitus. Norisi paminėti ir tai, kad kai kurie jų kūriniai jau išversti ir į rusų kalbą — ir juos skaito kitų tautų žmonės visoje Tarybų Sąjungoje. Šalia prozaikų, išaugo poetai — Jonynas, Grybas, Macevičius, Kukilinskas, Skinkys, vaikų literatūroje ryškiai pasireiškęs Anzelmas Matutis (Martinaitis).

Šiame pasitarime pirmą kartą Lietuvoje vyko toks įdomus dalykas kaip jaunųjų rašytojų seminarai. Buvo nagrinėjami ir aptariami jaunųjų rašytojų kūriniai individualiai. Seminarus vedė ir juose dalyvavo vyresnieji rašytojai — J. Šimkus, K. Korsakas, A. Venclova, T. Tilvytis, J. Baltušis, A. Vienuolis-Žukauskas, V. Mykolaitis-Putinas ir kiti."

Steponis paskui ragina savo buvusius draugus, Algimatą, Rygertą ir kitus grįžti Lietuvon:

"Aš rašau šį laišką todėl, kad esu liudininkas, jog daugelyje jūsų (nežiūrint skirtingo likimo karo dienomis) neužgeso meilė mūsų tėvynei Lietuvai, jos liaudžiai.

Tikiu, jog ir šiandien ta meilė tebeplazda krūtinėje, ir todėl jau laikas, laikas pasisukti veidu į namus!"

Steponis yra menininkas. Apie Lietuvos literatūrą ir apie darbą jis sako:

"Mūsų šių dienų tarybinė literatūra stovi ant sveikų realistinių pagrindų. Kiekvienas rašytojas turi labai gerai pažinti gyvenimą. Nuo sugrįžimo dienos dirbu žurnalistinį darbą, kuris man padeda artimai stebėti gyvenimą. Jau suspėjau pabuvoti visuose mūsų respublikos kampeliuose. Praeitais metais, rašydamas apie kolektyvinio stachanovinio darbo iniciatorių Lietuvoje Zofiją Silickaitę ("Spartos" fabriko darbininkę), aš susipažinau su daugeliu darbininkų. Tėvynėje išnyko tas paprotys, kad darbininkas apie savo darbą kalbėtų lyg kažko gėdindamasis. Dakar svarbausias jo gyvenimo momentas — kai jis prie darbo. Jam padeda inžinieriai, apie jo sumanymus ar patobulinimus tuojau prabyla laikraščiai (nekalbant apie eiline tvarka teikiamas valstybines premijas)."

Taip kalba sugrįžęs iš Vakarų Europos jaunas žmogus.

Daugelis tų, kurie suagituoti kalba apie "baisenybes Lietuvoje," apie "trėmimus," tiksliai skleidžia melus arba kitų suklaidinti kartoja melus.

## Kokie Sveikatos Postai?

Marshallo plano tvarkytojai skelbia, kad artimoje ateityje jie įsteigs Indo-Kinijoje net 5,000 "sveikatos punktų," arba "sanitarinių postų." Tas didis skaičius ir faktas, kad Indo-Kinijoje dabar lankėsi William Bullittas skamba labai įtartinai. Gerai informuoti šaltiniai sako, kad jeigu Amerikos kariai turės trauktis iš Korėjos, jie gal bus perkelti į Indo-Kiniją. Bet daryti tai tiesioginiai nepatogu. Kol kas nėra "tarptautinio pateisinimo" ir tas taipgi įpykintų kai kuriuos labiau šovinistinius francūzų militaristus, kurie jaustų, kad nuo jų "garbė" atimama. Taigi, "sanitariniai punktai" gali būti gera pradžia...

D.

### MARŠALAS PETAIN MIRĖ "TREMTYJE"

PARYŽIUS. — Maršalas Henri Petain, pasižymėjęs laike pirmojo pasaulinio karo ir bendradarbiavęs Hitleriui laike antrojo, mirė sulaukęs 95 metų amžiaus.

Jis buvo įkalintas iki pat mirties, kaip šalies išdavikas.

# Darbo Žmogus Ir Socializmas

Žmogus, savo prigimtimi, yra visuomeniškas gyvūnas. Jis, bendradarbiaudamas su kitais žmonėmis, savo kruopščiu darbu ir sumanumu šimtmečių bėgyje sukūrė materialinių ir dvasinių gėrybių lobynus. Kiekviena žmonių karta paveldėjo tas gėrybes ir, atidavusi savo duoklę, paliko jas sekančioms kartoms. Šių dienų civilizacija ir visi kiti laimėjimai, kuriuos mes turime, yra dalinai mūsų ir buvusių prieš mus generacijų bendri darbo vaisiai. Vieną iš tų paveldėtų gėrybių, kurią kiekvienas mūsų savyje galime rasti, tai visuotinis moralės jausmas. Mes, įgimto naturalaus jausmo pagalba, kuris yra mūsų protėvių palikimas, žinome, kad šioje žemėje visi žmonės gimsta lygiateisiai, visi turi tas pačias teises į gyvenimą, į laimę. Visi mes turime teisę nedalomai naudotis gamtos turtais ir džiaugtis gamtos malonumais. Žinome ir tai, kad tarp žmonių darbo ir pasinaudojimo jo vaisiais turi būti pastovus ir teisingas santykis. Mes jaučiame, kad mūsų asmeniška laimė yra priklausoma nuo kitų žmonių laimės, lygiai kaip ir mūsų darbas be kitų žmonių darbo būtų nenašus. Taip pat kitų žmonių vargai ir nepasisekimai yra ir mūsų nepasisekimai. Kiekviena skriauda, kuri daroma kitiems, pažeidžia ir mūsų jausmus. Kiekvienas darbo žmogus turėtų žinoti, kad jo sugebėjimas savo momento interesus paaukoti visų darbo žmonių gerovei yra mūsų visų vyriausias tikslas. Būdami vieningi mes laimėsime, t. y. įkursime visame pasaulyje socializmą.

Iš kur atsirado socializmas? Jis atsirado iš vidujinio jautimo, kad visi žmonės yra lygiateisiai, nors visuomenė, kurioje mes gyvename, perdėm remiasi neteisybe ir darbo masių išnaudojimu. Socializmas atsirado iš pasipiktinimo, kurį sukelia nepakenčiamas dabarties kapitalistinio pasaulio vaizdas: nedarbas, skurdas, alkis, šaltis ir tt. Mūsų planeta-žemė duoda pakankamai maisto, kad visus žmones sočiai išmaitinti. Kiekvieno žmogaus darbas privalo užtikrinti jam jo egzistenciją, gerbūvį ir gyvenimo džiaugsmą. Socializmas atsirado iš to gėdingo ir skaudaus priešingumo tarp saujelės žmonių prabangoje ir pertekliuje gyvenančių ir minių skurdžiai gyvenančių; tarp vienų slėgiančio vargo, sunkaus darbo ir kitų įžulaus tinginiavimo. Socializmas nėra, kaip dažnai tvirtinama, pavydo—to žemiausio iš visų žmogiškųjų instinktų—padarinys, bet teisingumo ir pasigailėjimo, tų kilniausių žmogaus jausmų išvada.

Savaime suprantama, kad ne visi kilnūs ir nesavanaudiški jausmai žmonėse atsirado su socializmu. Įgimtas, naturalus moralės jausmas, kuris šiandien reiškiasi socializmu, istorijos bėgyje turėjo kitas formas. Tai yra tas naturalus jausmas, iš kurio išaugo moderniosios žmoniškumo sąvokos. Visi žmonijos mokslai, vienas kitą sekdami, pirmoje tautų atsivertimo fazėje pasirėmė juo. 18-to amžiaus enciklopedistas, Konvento Jakobinas, 1830 m. demokratas, atrodo, tų pačių jausmų buvo veikiami, kurie šiandien yra socializmo sąjudžio varyklis ir jėga. Tas ir yra svarbu, kad socialistinė mintis yra vienintėlė šio visuotino, naturalaus pajautimo išraiška, kuri kaip tik atitinka šių dienų socializmo ir ekonominio gyvenimo sąlygas. Visos šių dienų valdymosi formos, kaip jos nesivadintų, pasireiškia liaudies masių eksploatacija, yra pasenusios ir šių dienų reikalavimams netinkamos. Jos, nori ar nenori, turės išnykti ir užleisti savo vietą socializmui. Socializmas yra tiek pat etikos mokslas, kiek ir mokslinė sistema. Jis tiksliai pritaiko dabartinius visuomenės santykiams tą visuotinį, universalų moralės jausmą, kuris davė pagrindą ir etikos mokslams. Socializmo mokslas yra daugiau ekonominio negu politinio pobūdžio. Todėl, kad istorijos analizė, kurią kiekvienas gali patvirtinti savo kasdieniniu patyrimu, aiškiai rodo, kad ekonominiai reiškiniai, t. y. nuosavybės formos, produkcijos, prekybos bei prekių paskirstymo būdai, daugiau ir daugiau užvaldo šių dienų visuomenės vystymasi ir daugiau nustato jos santvarką ir politinius santykius.

Socializmo mokslas, savo pradiniu pagrindu, turi tai, ką mes vadiname klasių kova. Ekonomiškai vertinant, būdingiausias moderniosios visuomenės bruožas yra tas, kad nuolat besivystąs pavienių asmenų, iš kurių susideda visuomenė, susiskirstymas į dvi klases: valdančiuosius, kurie savo rankose turi militarinę ir policinę jėgas, kapitalą ir gamtos duotas ar šimtmečiais sunkiu liaudies masių darbu sukurtas gamybos priemones, iš antros pusės—proletarus, t. y. tų žmonių mases, kurių nuosavybė tėra tik jų asmeniškoji darbo jėga, gyvybė ir raumenys. Beaugąs kapitalo ir gamybos priemonių koncentravimasis valdančiųjų rankose, iš kitos pusės, taip pat nuolat didėjąs proletarų skaičius yra pagrindinės kapitalistinio ūkio vystymosi žymės. Proletariato vertimas dirbti kapitalo naudai, padarant jį priklausomą nuo darbą duodančio ponо vergą, yra neišvengiama kapitalistinės sistemos išvada.

Kuomet žmogus tampa socialistu? Nuo to momento darbo žmogus tampa socialistu, kai jis įsisąmonina, kad samdiniai ir darbdaviai vienas kitą gimdo ir vienas kitam prieštarauja; nuo tada, kai darbo žmogus pasipriešina tokią būklę pripažinti būtina ir amžina. Darbo žmogus nuo to momento tampa socialistu, kai jis nustoja sakęs: "Tokia jau yra tvarka, taip buvo visuomet ir aš čia nieko nepakeisiu." Mes tampame socialistais, kai mes pajuntame, kad kapitalistinė santvarka aiškiai prieštarauja žmonių lygybei, teisingumo ir solidarumo troškimui. Ar tiesa, kad visuomet taip buvo ir taip turės būti? Ne! Šimtmetinis liaudies siekimas gyventi bendruomenėje, bendrai išnaudoti gamtos turtus, istorijos bėgyje turėjo ir kitokias formas. Samdomasis darbas atsitiktinės (ne organizuotos) prekybos ir pradinės industrijos laikais neturėjo tokių aštrių formų. Šių dienų samdomojo darbo išsiplėtimas kilo dėl technikos pažangos ir kapitalo koncentracijos į akcines bendrovės, trustus ir kitas korporacijas. Samdomasis darbas šiandien tapo visuotinas reiškinys — įstatymas. Tačiau jo nepripažįsta darbo liaudis; ji kovoja dėl geresnės santvarkos įgyvendinimo, dėl socializmo. Europoje jau yra keletas valstybių, kurios tvarkosi socializmo pagrindais. Azijos tautos atbunda iš letargo miego, veja lauk kapitalizmo engėjus ir nori pačios tvarkytis socializmo pagrindais. Netoli tas laikas, kuomet visame pasaulyje susipratęs darbo žmogus įkurs socialistinę santvarką.

**Mikas.**

## Buvo Laikai... Bet Praėjo...

Buvo laikai, kuomet bet koks britų, jankių, francūzų, olandų, italų ar kitoks "vakarietiškas" laivas galėjo plaukinėti kur tik norėjo Azijos ar Afrikos uostuose, kuomet jokia "rytinė" valstybė nebūtų drįsusi sulaikyti britų laivą. Buvo laikai... bet praėjo. Kelios dienos atgal britų laivas "Empire Roach" ramiai sau plaukinėjo Egipto vandenyse netoli Kairo. Britų kapitonas puikiai žinojo, kad egiptėnai paskelbė kranto dalį "uždrausta zona", į kurią negali įplaukti joks užsienio laivas, nes egiptėnai ten turi įtaisę pakraščio patrankas. Taip, britai tai žinojo, bet jie manė, kad kaip britai jie gali plaukinėti bet kur, — ir ką jiems gali daryti tie menkaverčiai egiptėnai?

Bet egiptėnai ką tai padarė. Jų karinis sargybos laivas sulaikė britų laivą, ir privertė britus nešdintis. Sekančią dieną Londono parlamente toriai kėlė riksmą: gvalt, net Egiptas dabar drįsta elgtis kaip valstybė prieš mus, prieš jūrų karalijos viešpačius. Taip, toriai karščiavosi, bet laikai, kuomet "Britanija valdė bangas" visame pasaulyje, praėjo. Toriai turės pasimokinti, kad jie gyvena visai kitokiame pasaulyje.

MINNEAPOLIS, Minn.— Čionai bus uždėta rendų kontrolė ir ant atskirų kambarių.

# KALIFORNIJOS ŽINIOS

## Hollywood Bowl Užsidarė

HOLLYWOOD, Calif.— Los Angeles laikraščiai praneša, kad Symphonic Under the Star, dailės ir kultūros įstaiga, tarnavus žmonėms 32 metus, daugiau nebus—užsidaro. Tas "bowl" randasi tarpkalnėje, atdarame ore ir prieinamoj vietoj; sėdynių-suolų yra dėl 20-23 tūkstančių žmonių. Taip sutaisyta, kad visiems gerai matosi ir girdisi kas dedasi ant scenos.

Prasidėjus šiam sezonui perstatė porą sykių veikalą "Die Fledermaus," ir pamatėm per spaudą pranešimą, kad "Symphonic Under the Star" daugiau nebus. O čia kiekvienais metais vasaros metu duodavo 20-tį gerų parengimų su geriausiais parinktais aktoriais. Įžangos kaina būdavo prieinama darbo liaudžiai, nes su tuom tikslu ir buvo pradėta "Symphonic Under the Star," kad būtų prieinama visiems. Liaudis už tai nuoširdžiai rėmė tą kultūrinę įstaigą, veik kiekvienam parengime publikos ten būdavo perpildyta. Liaudis nepaprastai mylėjo tą įstaigą. Nes ten buvo kultivuojama ne vėjų dailė, o tikras menas.

Bet pasikeitus įstaigos administracijai, pasikeitė ir visa sistema. Per kelius paskutinius metus buvo patėmytas žmonių nepasitenkinimas įstaiga ir artistais. Pradėjo įstaigon įsileisti netikrus artistus, o pradinius su titulais ir vardais, neatsižvelgiant į jų gabumus. Taipgi pakėlė labai aukštas kainas už įžangą, kas liaudžiai pasidarė neprieinama. O labiausiai įstaigai pakenkė praėjusiais prezidentiniais rinkimais. Pradėjo leisti ten atžagareiviams, tiesiog fašistams, rengti prakalbas, o progresyviams visai užgynė. Ir nuo to laiko liaudžiai ta įstaiga pradėjo darytis prikli.

Matysime ką ateitis parodys. Ar jie, administracija, pamatys kodėl liaudis pradėjo nesimpatizuoti tai įstaigai? Pamatysim.

**Povilas Pupis.**

## Pasidairius Po Kaliforniją

SAN FRANCISCO.— Harry Bridges advokatai įteikė apeliaciją teismui, kad būtų peržiūrima Bridges byla, kurį teisiant federalis teismas padaręs 23 klaidas. Apeliacijos prašymas susideda iš 281 puslapio. Harry Bridges šiuo metu randasi po $25,000 užstatu iki apeliacijų teismas duos savo sprendimą.

SAN FRANCISCO.—Paskilbusi Komunistų Partijos lyderis Anita Whitney švęsdama savo gimtadienį apturėjo sveikinimą nuo Komunistų Partijos nacionalio komiteto, kurį prisiuntė Elizabeth Gurley iš New Yorko.

LOS ANGELES. — Independent Progressive Party tūlas komitetas praėjusios savaitės gale pikietavo Fine Arts teatrą, kuriame buvo rodoma anti-semitine filma Oliver Twist..

LOS ANGELES.--Čia yra Amerikos Lietuvių Taryba, kuriai priklauso 22 lietuviškos atžagareivių organizacijos. Šios organizacijos buvo pasiryžę sukelti Lietuvos "vadavimui" $2,000, bet, kaip pasirodo, sukėlė vos $500. Kodėl taip? Ogi todėl, kad tos organizacijos yra popierinės. Daugumas atžagareivių lietuvių priklauso veik visose tose "organizacijose." Daug organizacijų, bet mažai žmonių.

CALIFORNIA. — Šioje valstijoje yra penki svetimtaučiai, kuriems gręsia deportacija. Jiems primetamas kaltinimas, kad "neištikimi" šiai šaliai, o tas jų "neištikimumas" reiškia madon įėjusį "subversyviškumą," kuris vėliau ar anksčiau turės dingti iš šios demokratinės šalies, kai tik užsibaigs karinė isterija. Tarp tų penkių svetimtaučių yra ir vienas lietuvis, tūlas Raye Rubin, 50 metų amžiaus, iš Los Angeles. Amerikoje Rubin gyvena jau 30 metų.

WASHINGTON. — Vyriausybė duoda Ispanijos valdžiai apie $30,500,000. Iš to, $7,500,000 eisią gelžkeliams.

**Tai tipiška republikonų-diksikratų harmonija. Kairėj sen. Burnet Maybank (D, S.C.) ir sen. Homer Capehart (R, Ind.). Juodu su kitais stoja prieš kainų kontrolę. (FP)**

**Nuotraukoje parodoma 105 metų amžiaus Paulina Wilsdorf, seniausia dipukė iš Vokietijos, dabar atvykusią į New Yorką. Greta jos sėdi jos anukė Elizabeta ir smalsiai žiūrilaukia savo porcijos "chocolate sundae". (FP)**

## Pradės Rūpintis Lietuvos Atstatymu

Kaip žinome, Amerikos lietuvių atžagareivių šulai per ilgus metus rėkė ir šaukė nesavais balsais apie Lietuvos atvadavimą iš lietuvių. Šaukė jie apie Lietuvos atvadavimą, kad žmonės duotų jiems daugiau pinigų, o jie už tuos pinigus galėtų ulioti ir važinėti luksusiniuose traukiniuose ir skraidyti orlaiviais. Jų teorija buvo, kuo daugiau bus sukelta pinigų Lietuvos atvadavimui, tuo greičiau Lietuva bus atvaduota.

Bet pastaruoju metu, matyt, žmonėms atsibodo aukauti Lietuvos atvadavimui, BALFo pirmininkas kun. J. B. Končius jau pradeda kalbėti apie Lietuvos atstatymą. Girdi, "jei viskas vyks dabartiniu tempu, gal po 2-3 metų Lietuva bus išlaisvinta," "Darbininko" korespondetui Končius pareiškė. Ir dabar esą reikalinga pradėti rūpintis Lietuvos atstatymu.

Nuo ko Končius pradės rūpintis Lietuvos atstatymu? Pagal jo nuomonę, Lietuvoje esą religija sugriauta, tai reikią daugiausia priauklėti kunigų, kuriuos apsiėmę Chicagos tėvai marijonai Hinsdale savo seminarijoje išmokslinti. O paskui reikėsią tie jaunuoliai pasiųsti į Romos katalikų kolegiją. O po dviejų-trijų metų, kuomet Lietuva bus atvaduota iš lietuvių, tie išmokslinti jaunuoliai kunigai bus pasiųsti Lietuvon, ir Lietuvoje žmonėms užviešpataus gerbūvis ir Lietuva bus atstatyta.

Reikia pasakyti, kad Končius yra gudrus žmogus. Ir reikia tikėtis, kad jis suras kvailių, kurie jam aukos Lietuvos atstatymui ir tų kunigų perėjimui Chicagos marijonų tėvų seminarijoje. Žinoma, dalis aukų teks ir tėvams marijonams, bet gaus, be abejo, daugiausia už keliones.

Bet ar ilgai lietuviai katalikai sunkiai savo uždirbtus centus davinės Lietuvos "atstatymui," tai kitas klausimas.

Bet įdomiausia, subankrūtinus su Lietuvos atvadavimo politika, kokių priemonių imsis pinigų viliojimui iš žmonių civiliai atžagareivių šulai. Nejaugi ir jie imsis Lietuvos atstatymo politikos?

**J. Ažuolaitis.**

## Amerikos Valstybių Įvairūs Prievardžiai

Kiekviena Amerikos valstija turi ne tik savo oficialų vardą, bet ir prievardį, kuris ir beveik tapo oficialiu. Vienos valstijos savo prievardžius įgavo nuo gėlių, kurios ten auga. Pavyzdžiui:

Kansas—Sunflower;
Mississippi—Magnolia.

Kai kurios pagal augalus ar medžius:

Kentucky—Blue Grass;
Maine—Pine Tree.

Kitos pagal gyvūnus:

Lousiana—Pelican;
Oregon—Beaver;
South Dakota—Coyote.

Dar kitos pagal dangaus kūnus arba metų laikus:

Minnesota—North Star;
Texas—Lone Star;
New Mexico—Sunshine.

Kelios valstijos savo vardus įgijo pagal tam tikras ypatybes, kurios daugiau bendros, daugiau abstraktiškos. Pavyzdžiui:

Arkansas—Wonder;
California—Golden;
Maryland—Free;
Tennessee—Volunteer.
Wyoming—Equality.

Bet ne visų valstijų vardai yra teigiami, tai yra, ne visi yra prielankūs. Taip, pavyzdžiui, mūsų valstija Illinois turi vardą, kuris yra gan įžeidžiantis: Sucker. Bet prie jo ir priprasta, ir jis tradicinis. Apie pakeitimą niekas negalvoja.

**A.**

## Dar Galima Užsisakyt Vakacijai Vieta

Naujas katidžius prie pat ežero—Lake George, Rhinelander, Wis. Šiltas ir šaltas vanduo bėga iš krano; nauji rakandai, šaldytuvas, indai virtuvei, paklojimai. Yra ir atskirų kambarių; galima patiem valgius pasigaminti. Dėl susitarimo kreipkitės pas —

JOHN VENCKUS
910 W. 32nd Pl., Chicago 8, Ill.

Laiškas Iš Europos

# PANELĖ HIGGINS, KURI ĮSIMYLĖJO Į KARĄ

**Paryžius.** — Jau daugiau kaip metai, kaip amerikiečiai girdi apie Margaret Higgins. Prieš tai, kaip prasidėjo karas Korėjoje, ji buvo nežinoma jauna žurnalistė, kuri niekuomet nepasižymėjo. Atėjo Korėjos karas ir atėjo didelis "šansas": New Yorko republikoniškas "Herald Tribune" ją pasiuntė kaip korespondentę į Korėjos frontą.

Margaret Higgins turi mažiau 30 metų amžiaus, yra liekna, labai dailaus veido ir patraukiančios šelmiškos šypsenos, vienu žodžiu, beveik gražuolė. Prieš išvykdama į Korėją ji nusifotografavo dailioje karinėje uniformoje su šalmu ant galvos. Ji nepamiršo leisti keliems plaukų pluokštams kristi iš po šalmo ant kaktos, mat, moteriškas grožis turi ryškėti ir pro karinę uniformą... Ir taip su ta fotografija spausdinama visuose Amerikos laikraščiuose, Margaret išvyko į Korėją.

Laimė jai šypsojosi. Karininkai jai pasakojo dalykus, kuriuos kitiems korespondentams buvo sunkiau sužinoti. Jos pranešimai iš fronto tilpo laikraščių pirmuose puslapiuose. Gražuolė Margaret nematė ar nenorėjo matyti Korėjos žmonių kančių. Ji tik aprašė kaip ji didvyriškai leidosi su jankių patruliu į priešo teritoriją, kaip kulkos zvimbė virš jos galvos... Viskas buvo romantiška ir kaip tik tinka. Laikraščiai spausdino naujas jos fotografijas, šiuo kartu ne gerai prosytoje uniformoje, bet raukšlėtoje ir aptašytoje... Bet plaukai vis vien gražiai pluoštais puolė ant kaktos. Pozuota gerai...

Ir jai dar neužteko garsenybės, kaip dovana iš dangaus atėjo kitas priedas: generolas MacArthuras jai, kaip moteriai, uždraudė būti fronte. Jos laikraštis ir kolegos kėlė protestus ir uždraudimas buvo atšauktas, ir visas reikalas jai dar išėjo į gerą, nes spauda plačiau apie ją rašė.

**Ką Ji Matė, Ko Nematė ...**

Kuomet jankiai pirmu kartu atėmė nuo liaudiečių Seoulą, Margaret buvo su pirmais daliniais, kurie įžygiavo į miestą. Ji aprašė savo įspūdžius. Ji rašė mačiusi kaip keli kareiviai davė šokolado korėječiams vaikučiams. Ji rašė mačiusi vieną armijos mediką duodant pagalbą sužeistai korėjietei moteriai. Tokiais dalykais ji užėmė beveik visą pranešimą ir apie tai buvo antgalvis. "Seoulas eina prie normalumo," ji sakė. Bet pranešimo gale ar arti galo tilpo vienas sakinys. Jame ji sakė, kad Seulo gatvės pilnos tūkstančių pakniubdytų suimtų civilių žmonių, tarp jų moterų su prie nugarų pririštais vaikais. Tie tūkstančiai greit mirs, sakė Margaret. Bet ji nerado reikalo daugiau apie tai rašyti. Ji verčiau norėjo žiūrėti į tai kaip vienas kareivis duoda šokolado vaikučiui...

**Karas Jai "Exciting"**

Kodėl dabar, kuomet kalbama apie paliaubas ir tokie svarbūs įvykiai vystosi, prisiminti Margaret Higgins? Aną dieną teko su ja susidurti, nes ji, matyti jausdama, kad "atliko savo pareigas," atsidangino čia, į Paryžių. Margaret čia jaučiasi puikiai. Ji apsistojo viename geriausių viešbučių, ji lanko teatrus ir naktinius klubus, daugelis žymių asmenų stengiasi su ja pasimatyti, ji turi ir garso ir garbės, ar ne? O gal sąžinė ją graužia? Atrodo, kad ne.

Ji davė interviu keliems spaudos atstovams. Vienas klausimas buvo: "Ar jūs rengiatės ištekėti greitai, panele?" Ne, ji netekės greitai, ji atsakė. Ji neištekės, iki nesuras vyro, kuris yra taip "exciting." kaip pats karas!" Taip, karas, karas Korėjoje jai atrodė kaip intryguojantis pilnas įdomumo ir inspiracijos reikalas. Kaip ji dabar gali ištekėti už bet kokio vyro? Jis turėtų būti tokš pat intryguojantis, toks pat romantiškas, toks pat įdomus..."

**Atmenate Stovyklas?**

Atmenate žinias apie nacių koncentracijos stovyklas, sesės skaitytojos? Ten stovyklose ir radosi moterys kaip Margaret Higgins. Ten radosi vokietaitės, kurios dėvėjo gražias elegantiškas uniformas, kurios vaikščiojo pasipūtusios koncentracijos stovyklose ir su šypsena žiūrėjo kaip link krematorijų pečių buvo vedami menkaverčiai kaliniai. Tai buvo visokios sargės, raštininkės, komandantų meilužės, visokios šviesiaplaukės "Gretchen" ar "Lere." Jos, be abejo, ir manė, kad koncentracijos stovyklos yra intryguojančios, kad tai romantiškos vietos, kaip apie karą dabar mano Margaret Higgins. Tos vokietaitės žiūrėjo Mauhausene, Aušvice ir kitose stovyklose į kankinamus kalinius ir juos net neskaitė žmonėmis. Higgins Seoule žiūrėjo į ant gatvės grindinio paklupdytus korėjiečius, bet galvojo ne apie juos, o apie tai, kaip atrodys jos sekanti fotografija: su šalmu ar be šalmo? Su tiesiai sušukuotais plaukais, ar su garbanomis?...

**Teisingi Žodžiai**

Margaret Higgins duotas interviu ir jos pareiškimai išsaukė didelį įpykimą pažangioje francūzų visuomenėje. Kairiečių dienraštis "Ce Soir" pareiškė, kad keli karo veteranai, kurie kariavo Vietname, turėtų ateiti prie prabangaus viešbučio, kur ji apsistojo, ir ją viešai išplakti, išplakti, kad išmušti iš jos gražios garbiniuotos bet nuodų pilnos galvos tas kriminalines mintis, kurių ji pilna.

Keliuose moterų spaudos leidiniuose buvo iškelta, kad Margaret Higgins yra juoda dėmė ant moterų reputacijos, pakvaišėlė, kuriai vietos neturėtų būti padorių žmonių tarpe.

Tai štai prie ko privedė pasiutusi karinė atmosfera Amerikoje ir kokius žmones ta atmosfera pagimdo...

**A. Miškūnas.**

**Nėra Dyvo**

Kaimietis: Ar gali būt teisybė, kad žmogus nuteistas ant pakorimo per naktį pražyla?

Miestietis: Mano žmona kol plaukus išplovė pražilo (mat buvo dažyti), o per naktį tai nėra nei dyvo.

RALPH E. LADD
Prescription Pharmacy
Rexall
Elastic Stockings
Abdominal Supporters
Sacro Illiac Belts
1030 Broadway
Rockford, Ill.

McALLISTER-JULIAN-POORMAN
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
304 N. 5th St. Tel. M. 3545
ROCKFORD, ILL.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
TVIRČIAUSIA LIETUVIŲ PAŠALPOS IR APDRAUDOS ORGANIZACIJA
ASSOCIATION OF LITHUANIAN WORKERS, INC.
- Galima apsidrausti nuo $100 iki $1,000.
- Pašalpos į savaitę ....6, $9, $12 ir $15.
- Visiems įstojimas veltui.
- Mėnesinės mokestis pigiausia.
- Priima naujus narius nuo 2-jų metų iki 60 metų amžiaus.

Įsirašyk dabar ir savo šeimą įrašyk. Išpildyk žemiau įdėtą blankutę ir pasiųsk sekamu adresu:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
110-04 Atlantic Ave. Richmond Hill 19, N. Y.

Aš noriu gauti informacijų, kaip patapti L.D.S. nariu.

Mano vardas .....

Antrašas .....

IŠ LIETUVOS Į BRAZILIJĄ

# Valdžios Lėšomis

DARBAS KAVOS PLANTACIJOSE

S. J. JOKUBKA

(Tąsa)

Ne dėl bile kokio susipykimo brazilietis piauna žmogų. Gali brazilietį skriausti kiek tik tu nori, gali tu jam darytį blogą, jis pyks ant tavęs pasiutusiai, bet tave laikys už daromus jam negerumus niekšu žmogumi ir tau už tai nekeršys. Gali užmušti braziliečio brolį, seserį ar tėvą, js ant tavęs pyks, bet tau už tai nekeršys ir laikys tave pavojingu žmogumi. Bet jei braziliečio motiną įžeisi vienu žodžiu, ar ji gyva ar mirus, jis tave susiras krašte svieto ir atkeršys peiliu. Pagal braziliečių nuomonę, sūnus ar duktė jei negina savo motinos garbės, yra žemiausi padarai ir niekam verti liurbiai. Taipgi ir vyras, kuris negina savo žmonos garbės peiliu, irgi yra niekam tikęs sutvėrimas. Brazilijoje yra keiksmažodis—filho da puta (paleistuvės vaike). Už šį keiksmažodį kavos plantacijose, jei brazilietis nespės tave nudėti vietoje, tai nešk kojas kur akys veda, jei nori išlikti gyvas.

Šiaip kavos plantacijose ir braziliečiai ir visi kiti žmonės labai nuoširdūs. Savo artimui pasiryžę pagelbėti vidurnaktyje. Nepaprastai neskūpūs. Neturinčiam pasirengę atiduoti paskutinę saują pupelių. Apie išdidumą nereikia nei kalbėti. Jie visuomet nusižemina. Kartais nors jis daugiau už tave supranta, bet daleidžia, kad tu esi už jį protingesnis ir vertingesnis. Veik niekuomet braziliečiai nesiginčina. Be to, labai atvirūs. Ką žino, ar girdėjo, viską išpasakoja viešai ir garsiai. Kavos plantacijose tarp kumečių nesklysta jokie tykūs pletkai, kaip kad būdavo Lietuvoje kaimuose tarp moterėlių. Žinoma, yra išimčių. Vienas kitas yra ir netikęs žmogus, bet labai mažai tokių yra.

Tačiau ne tik kavos plantacijose, bet visoje centralinės Brazilijos provincijoje (ne miestuose) nepažįstamam žmogui labai sunku įgauti pasitikėjimą pas braziliečius. Svetimą žmogų tyrinėja ilgai, ir kol nepastebės pas tave gerus norus, jie vengs su tavim ką nors bendro turėti ir įtars, kad esi negeras žmogus. Susitikęs brazilietis nepažįstamą žmogų nesileidžia prisiartinti, jis eina nuo tavęs atbulas tolyn. Į jo kiemą ar triobą be pavelinimo neik, nors ir esi pažįstamas, o jei esi nepažįstamas, jis gali tave nudėti revolveriu ar peiliu. Bet jei brazilietis duos žodį, jo nemainys, bet ištesės.

Gali brazilietis susitikti viduryje miško, gali ant tavo rankų blizgėti žiedai, laikrodukas ir kyšoti saujos pinigų iš kešenės, jis tau nieko nedarys. Jis niekuomet nesikėsins žmogų apiplėšti. Jis praeis pro šalį, kilstelės skrybėlę, ir niekuomet neužmirš pasakyti—labas. Kavos plantacijose susitikti pažįstamą ar nepažįstamą ir nepasakyti labas, tai didžiausis storžieviškumas.

Jei brazilietį paklausi kelio, jis visuomet parodys, išaiškins, ir jei matys, kad nesupranti, mes į šalį nors ir būtiniausį darbą ir tave nuves. Jei užtiksi kavos plantacijoje ar lauke pažįstamą brazilietį pietaujant, visuomet pakvies užkąsti, ir jei prieisi ir priimsi fundą, jam bus nepaprastas unaras ir pasidarysi geriausiu jo draugu. Pavyzdžiui, miesteliuose, jei kavos plantacijų brazilietis turi skanumyno, tai visuomet pasidalins su esančiais kartu draugais po gabaluką ar kruoputę. Jie degtinę irgi geria iš vienos stiklinės dalindamiesi po gurkšnį. Ir jei nepriimsi, bus didelis įžeidimas ir atgauti draugiškumą bus sunku.

Braziliečiai gatvėje dar vis tebežaidė. Man jie išrodė, kad darėsi artimesni, saviškesni. Gi mes tuo momentu su vyresniąja Alinauskaite buvom susiglaudę. Stovėjom greta vienas kito ir buvom užsigulę ant lango ir laikėmės alkūnėmis pasirėmę. Stebėjom gatvėje susirinkusius dvaro berniokus laibus ir ilgus, mosikuojančius peiliais vienas kitam.

—Bet kurgi dvaro merginos?—paklausiau.

—Brazilijoje merginos ar moterys į fiestas nekviestos neina. O pakviestos ateina, bet lydimos už save vyresnio brolio, motinos ar sužieduotinio. Tėvas dukterų į fiestą nelydi.

Man buvo keistenybė. Šis įprotis Brazilijoje gana giliai įleidęs šaknis tarp žmonių. Jo laikosi net ir miestuose padorūs braziliečiai ir lotynų kilmės žmonės.

Pavyzdžiui, miestuose niekas nieko asmeniškai nekviečia į viešus šokius ir pasilinksminimo vietas ar fiestas. Bet jei mergina eina niekeno nelydima, skaitoma labai nepadori, tiesiog gatvės valkata.

Gi kavos plantacijose ir vyrai neina nekviesti į fiestas. Čia prieš Alinauskų triobą gatvėje buvo susirinkę jaunuoliai ir keli seniai sužinoję, kad bus fiesta ir tykojo ar nepakvies vidun. Mat, tokia mada kavos plantacijose. Jei pas ką nors yra fiesta, susirenka tik pažiopsoti už durų lauke. Fiesta visuomet būna viduje, trioboje. Niekuomet nebūna po atviru dangum. Jei kartais pasitaiko didelė fiesta, tai būna kieme, bet apdengtam marškomis ar pasiskolintais iš dvaro brezentais.

Kuomet jaunesnioji Alinauskaitė išbėgus atsivedė iš kumetyno su broliais ir motinomis pulkelį jaunų, juodbruvių, kresnų braziliečių merginų ir pradėjo skambinti Alinausko atsivestas juodveidis muzikantas gitara, pasirodė, kad mums stinga trijų vyrų, kad sudarytume aštuonias šokėjų poras. Alinauskas prasidarė duris ir pakvietė jam pažįstamus tris berniukus iš gatvės. Pastarieji įėjo nedrąsūs. Nusiėmė nuo diržų makštis su peiliais, vienas turėjo revolverį, ir viską padavė seniams Alinauskams, sėdintiems kitam kambaryje.

Pakviestas fieston žmogus visuomet nusiginkluoja ir ginklus įteikia fiestos šeimininkams palaikyti, kol fiesta užsibaigs. Jei fiestoj pasitaiko ginkluotas žmogus, žinok, kad jis nekviestas įsiveržė, nachališkai nepaisydamas. Tokis žmogus išprašyti iš fiestos pavojinga. Jis gali už "įžeidimą," suprask už išprašymą, pradėti šaudyti ar su peiliu badyti fiestos svečius, ar šeimininkus. Bet tai esti labai reti atsitikimai.

Kas keista. Nepakvietimas į fiestą nors ir artimiausio kaimyno, ar draugo, nėra jokis jo pažeminimas ar įžeidimas. Tik nepakviestasis stengsis atsilyginti tuom pačiu, nepakviesdamas tavęs, kuomet jo namuose bus fiesta.

Tą vakarą mes linksminomės iki vidurnakčio. Netikėsite, kad jaunų žmonių dvasia tokiuose atvėjuose yra visam pasaulyje vienoda. Portugalų kalbos dar nemokėjau rei vieno žodžio, bet jausmais su braziliečiais buvau sutapęs. Kalbėjausi akių sumirksėjimu, mimika, gestikuliavimu ir tik žodį kitą perkalbant Alinauskaitėm. Susidraugavau su jais kuo artimiausiai. Brazilietės merginos buvo nedrąsios ir vengė žvilgterti į akis. Alinauskaitės patarė, kad nebūčiau su jomis su lietuvišku drąsumu.

Pasirodo, kad kavos plantacijose su rimta braziliete mergina fiestose ar pasilinksminimuose nepriimta daug flirtuoti. Pašokai su ja ir paleisk net ir nepadėkojęs. Jei ji atėjo į fiestą, jos pareiga šokti su visais be jokio pasirinkimo. O jei su kuriuo atsisako, tai tas gali jai sulaužyti burną ir ji negaus užtarimo nei pas brolį, nei pas motiną. Bet jei mergina atėjusi su savo sužiedotiniu, tai ji šoka tik su sužiedotiniu. Išimtis būna, jei sužiedotinis pavelina su kitu šokti, kitaip ji turi teisę atsisakyti nors ir smarkiausiam vyrui.

Jei nori su braziliete kavos plantacijose paflirtuoti bei pradėti su ja draugauti, tai susitark šokdamas, ar ženklais kur nors vogčia su ja susitikti. Jei jos tėvams ar broliams nepatiksi, tai žinok, kad gausi kailin už susitikimą su ja vogčia. Jei apsisprendi su ja vestis prieš jos tėvų pageidavimą, vienintėlė išeitis su ja pabėgti kur nors toli į kitus dvarus ir pradėti šeimyninį gyvenimą. Jeigu vėliau jos tėvai ir atras jus abudu, jie nieko nedarys ir dovanos už pavogimą dukters. Bet jei merginos tėvams patinki, reikia nueiti pas jos tėvus ir paprašyti jos rankos. Reiškia, susižieduoti. Sužieduotinis atsakomingas už savo sužieduotinės garbę ir už viską. Sužieduotinis savo sužieduotinę gali vestis ir vežtis kur tik jis nori, o ji privalo jo klausyti.

Beje, pas Alinauskus fiesta nebuvo pilnai braziliška. Kavos plantacijose fiestos visuomet prasideda su maldomis. Kambaryje, kuriame šoka, visuomet esti ant staliuko papuoštas altorėlis ir pristatyta šventųjų paveikslų. Kuomet susirenka į fiestą svečiai, prieš prasidedant šokiams uždega ant altorėlio pastatytas dvi švęstas žvakes, visi suklaupia ir atgieda ražančių. Pagiedojus šeimininkas duoda išgerti po gurkšnį degtinės, o jei turtingas, tai ir po gabaliuką duonos užkąsti. Pasikalba biskutį ir prasideda šokiai. Be to, šokių metu kartas nuo karto fiestos šeimininkė svečius vaišina juoda kava, padalindama visiems po puoduką. Kuo dažniau duoda kavos, reiškia, gerai vaišino ir labai gražiai priėmė.

Pas Alinauskus maldų nebuvo. Tačiau kavos, degtinės ir duonos buvo užtektinai. O vyresnioji Alinauskaitė mane pavaišino net ir saldžiu likeriu vogčia įsivedus bent kelis kartus į savo kambariuką.

Kuomet baigėme fiestą ir pradėjom skirstytis į namus, visą laiką šūkaujęs dvaro jaunimas gatvėje irgi pradėjo skirstytis pasitenkinęs, kad fiesta buvo pasekminga, nors jie ir nebuvo vidun pakviesti.

---

Pirmadienį dvaro administratorius visus mus atvažiavusius, išskiriant vaikus, išvarė į kavos laukus dirbti. Už vadovą paskyrė Alinauską. Prieš išeinant administratorius pasišaukė visą pulką ir per Alinauską paaiškino, kad porą savaičių, kol įprasim dirbti, mokėsiąs į dieną keturius milreisus ir duosiąs maistą. O paskui reikėsią dirbti akordiniai ir savu maistu maitintis.

Tai buvo pirma diena, kada mes užsidėję ant pečių ilgais kotais kauptukus išžygiavom į laukus kaupti kavos. Ėjom Alinausko vedini siauru keliuku, prižėlusiu žolių ir iš abiejų pusių apgaubtu sodrių kavos medelių šakomis.

Visur aplink buvo tyku. Nebuvo jokio vėjelio ir šlamėjimo. Alasinom mes vieni, kaip miške. Ėjom vis tolyn nuo dvaro ir nieko daugiau nematėm tik kavą ir kavą. Išrodė, kad einam nei mišku, nei sodais. Milžiniškuose tuose plotuose užsodintuose kultivuojama kava, kurių nesimato nei krašto, nei galo, žmogus nejauti jokio jaukumo ar dvasios pakilimo. Slėgė kažkoks vienišumas ir nudnumas. Buvo nyku ir neįvairu.

(Bus daugiau)

## "Stebūklingas Varpas"

Prie Kamelos kaimelio Mėlynuose Kalnuose Oregono valstijoje keliautojai dažnai girdėdavo "stebuklingą varpelį." Varpo skambėjimas dažnai girdėdavosi iš aplinkinių pušynų gilumos, ir senieji žmonės tikėjo, kad tai kokia laumė ar piktoji dvasia gyvena girioje. Kai kas juokėsi iš viso dalyko ir sakė, kad žmonės tik įsivaizduoja varpelio skambėjimą.

Šiomis savaitėmis "stebuklingojo varpelio" misterija paaiškėjo. Kertant mišką buvo nukirsta didžiulė sena pušis. Giliai šakose pačiame jos viršuje radosi mažas varinis varpelis, ant kurio radosi išbrėžti skaičiai 1878. Manoma, kad tą varpelį taip seniai užkabino ant jaunos pušaitės koks nors keliautojas, ir kad medžiui augant varpelis taip buvo iškeltas į aukštį. Dabar niekas daugiau negirdi prie Kamelos kaimo "stebuklingojo varpelio"...


# VILNIES PIKNIKAS

Įvyks Sekmadienį

Rugpjučio 26 August

LIBERTY GROVE

Willow Springs, Ill.

$2,000 bus išduota į 10 dovanų

Pirma dovana — Plymouth Cambridge Club Coupe 1951 $1,695.52
Pirkta pas RAY EDDY, Inc., 2423 N. Clark St.

Antra dovana – Maytag Washer ..... $189.95
Pirkta GROSSI BROS., Inc., 3517 W. Madison Street

Trečia dovana – RCA Radio Portable 9Bx95 ..... $40.00
Pirkta ROOSEVELT FURNITURE CO., 2310 West Roosevelt Road

Ketvirta dovana – vyriškas riešinis laikrodėlis 17 J. Olympic $35.00
Pirkta C. KINDER, 3548 Archer Ave.

Penkta dovana – Parker Pen 51 ..... $19.75

Penkios dovanos prenumeratos Vilnies ar Laisvės

Bus Muzikalė Programa. - Pildys Chorai.

Gera orkestra šokiams

Kurie dar neturite tikietų, tai nieko nelaukę įsigykite. Kurie važiuosite į atostogas, pasiimkite po pundelį tikietų platinimui. Tuomi jūs padėsite savo dienraščiui Vilniai.

## Kita Dalis Aukų Taikos Kongresui

Penktadienio "Vilnies" laidoj tilpo dalis aukų nuo lietuvių organizacijų ir pavienių Amerikos Taikos Kongresui, kurios buvo įteiktos pirmoj sesijoj.

Šios žemiau talpinamos buvo įteiktos anksčiau prieš Taikos Kongresą Chicagos Taikos Kruciadai.

Pinigus aukavo:

| | |
|---|---|
| LDS 29-ta kuopa, Springfield | $5.00 |
| Per L. Prūseiką | 6.00 |
| LDS 2-ra Apskritis | 5.00 |
| LDS 76-ta kuopa | 7.00 |
| LLD 19-ta kuopa | 10.00 |
| Lith. Peoples Theater | 5.00 |
| LLD 122-ra kuopa | 5.00 |
| Per L. Prūseiką | 18.75 |
| Per J. Mažeiką (Taikos bondsais) | 35.00 |
| LDS 112-ta kuopa | 5.00 |
| A. Krajauskas | 2.00 |
| A. Yūris (Taikos bondsais) | 40.00 |
| Liet. Mot. Kultūros Klubas | 10.00 |
| Per L. Prūseiką | 30.00 |
| LDS 47-ta kuopa | 5.00 |
| W. Brown, Mich. | 3.00 |
| C. Pečiulis, Calif. | 5.00 |
| Roselando Moterų Choras | 10.00 |
| LDS 104-ta kuopa | 3.00 |
| LLD Moterų kuopa | 10.00 |

Visiems aukotojams tariame širdingą ačiu!

Bet taikos reikalams yra reikalinga parama, išgalintieji raginami paaukauti pagal išgalią.

**Liet. Taikos Komitetas.**

## SPRINGFIELD, ILL.

LLD 7-tos kuopos susirinkimas įvyks liepos 29 d., 2 val. po pietų, 1608 E. Matheny st., Springfield, Ill. Yra atėję blankos iš Centro ir reikia nominuoti kandidatai mūsų draugijos Centro valdybon. Be to, susirinkime pikniko rengimo komisija išduos raportą kiek liko pelno. Yra ir daugiau svarbių dalykų.

Taigi, gerbiami kuopos nariai ir narės, būkite visi susirinkime ir laiku. Kuo stropiau lankysime mūsų draugijos susirinkimus, tuo labiau stiprinsime mūsų veiklą, kuri taip yra svarbi šiais laikais.

**Sekr.**

### Be Reikalo

Dipukas: O kam ta žarna (paipa)?

Dėdė: Nugi žolei laistyt, kad nenudžiūtų.

Dipukas: Tai bereikalingas pinigų eikvojimas. Lietuvoje niekas žarnų nepirkdavo, o jeigu lietaus kada reikėdavo, tai giedodavom "Pone karaliau, dieve Abrahomo."

# Biochemijos Įkurėjas

Sukako penkeri metai nuo tos dienos, kai mirė stambus tarybinis mokslininkas-chemikas Aleksiejus Nikolajevičius Bachas. Šio populiaraus mokslo veikėjo vardas yra plačiai žinomas už Tarybų Sąjungos ribų.

Visą savo puikų mąstytojo ir tyrinėtojo talentą A. N. Bachas paskyrė Tėvynei, liaudžiai, harmoniškai suderindamas mokslinį ir visuomeninį darbą. Įvairiapusiška mokslininko veikla pradėjo tikrai klestėti po didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos, kai visi mokslo laimėjimai pirmą kartą žmonijos istorijoje buvo paskirti tarnauti darbo žmonėms. Nuolatinio partijos ir vyriausybės rūpinimosi apgaubtas, mokslininkas sukūrė daug įžymių veikalų, kurie yra vertingas indėlis į mokslo išvystymą.

Nuo pat pirmųjų savo mokslinės veiklos žingsnių A. N. Bachas pradėjo tyrinėti cheminius procesus, kurie vyksta augalų ir gyvulių organizmuose, pagrindines dinamines biochemijos problemas.

A. N. Bachas daug dėmesio paskyrė ryšiams, kurie yra tarp fermentų aktyvumo ir imuniteto—gyvulių organizmo sugebėjimo atsispirti užkrėtimui. Suradęs, kad gilaus baltymų suskilimo produktai sugeba dalyvauti atkūrimo procesuose, jis kartu su savo bendradarbiais sukūrė naują metodą, su kurio pagalba galima surasti baltymo suirimo produktus ir kiekybiškai juos apskaičiuoti. A. N. Bachas ir jo bendradarbiai plačiai išnagrinėjo klausimus, susijusius su fermentų biologija augaluose.

A. N. Bachas pirmą kartą stebėjo, kaip keičiasi fermentų aktyvumas ilgu augalų vystymosi laikotarpiu. Remdamasis tuo, jis nusta tė eilę naujų labai įdomių faktų. Pasirodė, kad fermentai pirmą kartą atsiranda ne sėklos sudygimo proceso metu, kaip tatai buvo manoma anksčiau. Jie susikaupia dar bręstant grūdui, iš dalies patekdami į jį iš motininio augalo. Bręstančiame grūde fermentai pereina į pasyvią būklę tam, kad dygimo proceso metu vėl pradėtų galingai veikti.

Fermentų veikimo gyvojoje ląstelėje studijavimas ypatingai platų užmojį įgijo TSRS Mokslų akademijos Biochemijos institute, kurį A. N. Bachas suorganizavo 1935 metais.

Vystydamas tarybinę enzimologiją, A. N. Bachas iškėlė jai naują, sudėtingą uždavinį—ne tik ištirti fermentus, bet ir užvaldyti juos, išmokti vairuoti jų veikimą ir tuo pačiu keisti gyvenimo proceso eigą, organizmų savybes reikalinga mums kryptimi. Mūsų dienomis A. N. Bacho idėjos įsikūnija tarybinės mičiurininės biologijos vystymesi.

Tarybinė enzimologija įvykdė A. N. Bacho priesaką. Ji praktiškai išsprendė uždavinį—vairuoti fermentacinius procesus ir vadinamosios "fermentų technologijos" srityje, kurioje, greta "fermentų biologijos," tarybiniai enzimologai yra pasiekę lemiamus laimėjimus.

Gilus fermentacinių procesų pažinimas įgalino tarybinius enzimologus įdiegti maisto pramonę mokslinius metodus, išstudijuoti kiekvienoje perdirbamoje žaliavoje veikiančių fermentų gamybinį vaidmenį. Remiantis tuo, buvo rekonstruota eilė maisto pramonės šakų.

Pavyzdžiui, tabakas savo pagrindines rūkomąsias savybes įgyja vadinamosios "fermentacijos" proceso metu. Anksčiau į ryšulius sukrauti išdžiovinti tabako lapai gulėdavo sandėliuose ištisus metus (o kartais ir ilgiau). Gulėdami ryšuliuose, lapai sušildavo, ir juose vykdavo reikalingi cheminiai pakitimai. Niekas nežinojo, kokia yra fermentacijos proceso esmė; šis procesas vykdavo gaivališkai ir dėl to neretai sugesdavo vertinga žaliava. Remdamiesi A. N. Bacho duomenimis apie oksidavimo fermentus, tarybiniai enzimologai smulkiai šį procesą išstudijavo. Išstudijavus tabako lape esančių fermentų savybes, jų optimalaus veikimo sąlygas—temperatūrą, drėgnumą, — buvo atrasta galimybė fermentuoti tabaką ne sandėliuose, o specialiai įrengtose kamerose. Dirbtinis fermentacijos vairavimas įgalino gauti aukštos kokybės tabaką per kelias savaites. Dabar Tarybų Sąjungoje niekam į galvą neateitų amatininkiškai fermentuoti tabaką. Visa mūsų produkcija gaminama specialiose fermentacinėse gamyklose.

Panaši padėtis pastebima ir arbatžolių pramonėje. Gaminant arbatžoles, jaunas, kiek padžiūvęs arbatmedžio lapas sukamas ant specialių mašinų - rolerių. Tuo būdu gauta drėgna masė pradeda audringai "fermentuotis." Per kelias valandas ji tampa ruda, įgauna reikiamą skonį ir aromatą—virsta gatavomis arbatžolėmis, kurias vėliau reikia tik džiovinti specialiose krosnyse.

Enzimologija vaidina didelį vaidmenį ir duonos kepimo pramonėje. Malant grūdus, juose esą fermentai pereina į miltus. Miltų sumaišymas su vandeniu sąlygoja eilę tešloje vykstančių cheminių pakitimų. Priklausomai nuo tų pakitimų, kuriuos patiria miltų baltymai ir krakmolas, keičiasi ir tešlos koloidinės savybės—jos stangrumas, elastiškumas, sugebėjimas sulaikyti vandenį ir tt.

Gilus grūdų ir miltų fermentų išstudijavimas įgalino žymiu mastu racionalizuoti duonos kepimo procesą ir su eilės technologinių metodų pagalba net iš blogų miltų iškepti reikiamos kokybės duoną.

Daugiau kaip šešiasdešimt metų skiria mus nuo tos dienos, kai A. N. Bachas—tarybinės biochemijos įkūrėjas—pradėjo savo mokslinį kelią. Šio įžymaus mokslininko, Socialistinio Darbo Didvyrio, akademiko Aleksiejaus Nikolajevičiaus Bacho mokslinis palikimas yra labai didelis. Jo pagrindiniai moksliniai teiginiai ir dabar mobilizuoja tarybinius mokslininkus giliai studijuoti medžiagą apykaitos procesą siekiant apvaldyti šį procesą, siekiant sąmoningai ir nustatyta linkme pertvarkyti gyvąją gamtą žmogaus labui.

**A. O-nas.**

## ST. CHARLES, ILL.

Praėjusį penktadienį rastas išmestas iš Fox upės lavonas pripažintas, kad tai Bronislow'o Bruno Syrus, 62 metų amžiaus, iš St. Charles. Lavoną atpažino Lucas.

Syrus buvo gimęs Rusijoje, Rawiliski miestelyje. St. Charles mieste išgyveno virš 35 metus. Taipgi buvo I Pasaulinio Karo veteranas.

Tikimasi, kad jis turi giminių Rockforde, Ill., su kuriais stengiamasi susisiekti. Syrus lavonas palaidotas Oak Hill kapinėse, Geneva, Ill.

## Viešnia Iš Kanados

Šiomis dienomis vieši Chicagoje pas vilniečius Pajunus Liudvica Palubinskienė su savo dukrele Biruta. Jos atvažiavo iš Kanados, Montrealo. Pirmą kartą Amerikoje. Ir joms labai patinka ši šalis. Sakė, kad čia žmonės pasiturinčiau gyvena, negu Kanadoj.

L. Palubinskienė yra J. Pajuno sesuo. Paviešėjus pas jį mano aplankyti kitą savo brolį ir grįš atgal į Monrealą.

VIENŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

### Jurgio Ulevičiaus

Jis gyveno Wilsonville, Ill. Gimęs Lietuvoj, Skriaudžių parapijoj, Grigaliūnų kaime. Mirė liepos 24 dieną, 1950 metais. Liepos 27 dieną buvo palaidotas Benld, Ill., kapinėse.

Liko dideliame nuliūdime sesuo Kastancija Juška, švogeris Vincas. Sesers duktė Nellie Wilcop ir jos vyras Edward ir brolis Stanislovas ir jų šeima. Lietuvoj du broliai ir dvi seserys. Čia daug draugų ir pažįstamų liko nuliūdime.

Brangus mūsų brolį ir dėde! Suėjo vieni metai, kaip mirtis tave išskyrė iš mūsų tarpo ant visados. Mes taves neužmiršime, kol mes būsime gyvi. Lai būna tau lengva šios šalies žemelė.

Nuliūdę likome,

**Sesuo K. Juška ir sesers duktė Nellie Wilcop ir kiti giminės.**

GET YOUR OFFICIAL RCA VICTOR TV PRIZE CONTEST ENTRY BLANK HERE!

GROSSI'S

Contest is Easy... Fun... Nothing to Buy... and

LOOK AT THE LINE-UP OF PRIZES!

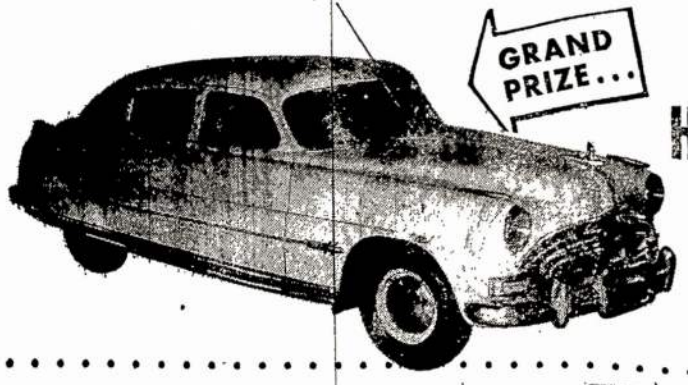

GRAND PRIZE...

1951 HUDSON HORNET JETLINER

Delivered Price—Over $3000.00 (Including Tax)

Includes Radio, Heater, Hydramatic Drive —Fully Equipped

Plus LIFETIME GUARANTEE from Jim Moran—"The Courtesy Man" of Courtesy Motor Sales, Inc.

and 30 MAGNIFICENT RCA VICTOR TELEVISION SETS FREE

(3 A WEEK FOR 10 WEEKS)

Whether you own a television set or not, you are eligible to enter this contest. Simply come to us and get your RCA Victor TV Contest entry blank. Complete rules are on the Entry Blank... we will give any further information you want. But rest assured—*this contest is easy and fun.* Actually, you can win both an RCA Victor Television Set—*and*—the 1951 Hudson Hornet Jetliner!

*So, Come in AT Once... Get Your Official Entry Blank for the RCA Victor Prize Contest*

The RUTLAND... 17-inch television ... AM and FM radio ... 3-speed record player. $595.00 value.

The FAIRFIELD...17-inch television. Built-in phono-jack to plug in "45 rpm" record player. $389.50 value.

The KENT ENSEMBLE... 17-inch television on matching wood base. Built-in phono-jack to plug in "45 rpm" record player. $299.95 value.

10 WEEKLY CONTESTS GRAND PRIZE CONTEST CLOSES JULY 28, 1951 Get Your Entry Blank from Us... At Once!

GROSSI BROS., INC.

All Phones – NEvada 2-4300

3517 W. MADISON ST.

Open Monday and Thur. Nights

ŠLIUPTARNIAI

*Parašė Algirdas Margeris*

"Amerikos Lietuvių Tautinio ir Kultūrinio Atgimimo Laikų Istorinis Romanas"

Knyga įdomi ir lengvai skaitosi. Turi virš 600 puslapių. Apdaryta tvirtai. Įsigykite šią knygą.

**Kaina $3.00**

Galima gauti—

Vilnies Adm.

**3116 S. Halsted St.**

**Chicago 8, Ill.**

UŽSISAKYK VIETĄ VAKACIJOM

Beverly Pines

SUMMER RESORT

Tel. St. Joseph 3-3301 Stevensville, Mich.

Prie U. S. 12-to Kelio—Box 360

Čia gali gauti kambarius dienai, savaitei, mėnesiui. Taipgi kas norės galės pasigaminti sau valgius. Chicagiečiams važiuojant į rytus gera vieta sustoti ar rytiečiams važiuojant į Chicagą patogi vieta sustoti.

A. ir E. DROBIAI.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

Anthony B. Petkus

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS VISŲ PATOGUMUI

6812 S. Western Ave. Chicago Tel.: GRovehill 6-0142

1410 S. 50th Avenue Cicero Telefonas Town Hall 3-2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stoviui

## "Vilnies" Prieteliai — Atsako Užpuolikam

Paskutinėm dviem dienom gavome gražios paramos ir užuojautos "Vilniai" atmušimui rasistų - puolikų, kurie puolė Jonikus, "Vilnį" ir Leoną Prūseiką ir tebesiuntinėja juodrankiškus, grąsinančius laiškus dienraščiui ir jo štabui.

Apsigynimo tikslui aukojo:

| | |
|---|---|
| M. Ginaitienė, Detr. | $10.00 |
| Andreikai, Rockf..... | 10.00 |
| Lietuvis, Lit. ave..... | 10.00 |
| Buvęs "Naujienų" p. | 10.00 |
| Ex-Cicerietis ..... | 10.00 |
| P. Mikulėnas, Chic.... | 5.00 |
| N. Vaitiekūnas, Detr. | 5.25 |
| N. Sedgevich, Calif. | 5.00 |
| A. Žebrauskas, Chic. | 5.00 |
| J. Jančius, Chic ..... | 5.00 |
| Deržbalis, Chic ..... | 5.00 |
| K. Salamon, Chic. .... | 6.00 |
| K. ir Z. Klibai, Chic.... | 5.00 |
| A. Birvelas, Chic. .... | 5.00 |
| Nancy, Chic. ..... | 4.00 |
| J. Strižauskas, Conn. | 3.00 |
| A. Serbentas ..... | 3.00 |
| Mrs. Kukoraitienė | 2.50 |
| J. Didžiaugys, Canada | 2.00 |

Po doleri: J. Charnas, W. Akialis ir D. Mikužis.

Visiem atėjusiem "Vilniai" pagalbon apsigynimui nuo rasistų-chuliganų nuoširdžiausis ačiū.

"V" Dir. ir Adm.

## Svečiai Iš Rockfordo Parėmė "Vilnį"

Penktadienį, "Vilnies" įstaigą aplankė rockfordiečiai d. Andrick'ai, grįždami iš Californijos, kur jie praleido visas tris savaites laiko. Sakė, aplankė dukterį Elzbietą Schene, kuri givena Sacramento, Calif. Važinėję plačiai po pačią Californiją, ypatingai matę jos istorines vietas.

Buvę nuvykę į Redwood ir užkopę į aukščiausius kalnus, bei jų viršunes, kurios esą apklotos sniegu. Andrick'ienė sakė, kad buvę labai įdomu pamatyti aukštumas kalnų, bet kartu ir baugu kaip užvažiuoti, taip nusileisti nuo jų, nes keliai labai vingiuoti ir siaurūs. Šiaip Californijoj, visur vieškeliai geri ir platūs ir smagu jais važiuoti.

Draugai Andrick'ai pastebėję, kad "Vilnies" raštinės užkalti langai, ir daug neklausinėję išėmę dešimkę sakė:—Lai bus pataisymui "Vilnies" langų ir namo. Tiedu draugai visados paremia dienraštį stambiomis aukomis. Širdingas ačiū už tai d. Andrick'am. J. P.

## Tebepuola Mažas Tavernas

Valstijos Prokuroro Boyles policija šeštadienį ir sekmadienį puolė įvairiuose Chicagos priemiesčiuose mažus taverninkus, paimdama iš jų lošiamas mašinas "slots" ir areštuodami savininkus, bei jų patarnautojus.

Sekmadienį aukomis buvo Justice Park, Willow Spring taverninkai. Kodėl pradėta mažiukai pulti? Argi pas mažiukus taverninkus eina didžiuliai lošimai? Anaip tol ne. Bet greičiausia daroma, kad nukreipus visą dėmesį nuo didžiųjų lošimo vietų.

Mažiukų Draugas

## Svečiai Iš Bostono

Sekmadienį Willow Spring piknikuose teko susitikti Dr. Butko ir Mrs. Butko su pulku svečių iš Bostono, Mass. Pasirodo, kad tai seni bostoniečiai ir jau 37 metai nesimate su Dr. Butko. Tai buvo Kazys Zabilis su savo žmona, dukterimi ir žentu.

Nors Bostone yra Amerikos istorijos lopšys, bet Chicaga Zabiliams taipgi patinka ir gražiuojasi čionykščių lietuvių gyvenimu.

## Laimėtas 2-Mėn. Chrome Streikas

140 darbininkų Chromium Corp. laimėjo streiką po 2-jų mėnesių sunkios kovos prieš užšaldymą algų. Darbininkai yra nariai kovingos unijos Mine, Mill and Smelter lokalo 758.

Pereitą savaitę pasiekta pergalė, kur gauta pakėlimas algos 8 c. valandai, pagerintos vakacijos ir kiti pagerinimai. Visi pagerinimai sudėjus krūvon, perviršija "leidžiamą" 10 nuošimčių algų užšaldymo formulą.

Unijos lokalo biznio manedžieris James Pinta sakė, kad lokalas planuoja su šiuo klausimu kreiptis pirma prie apygardos algų stabilizatorio raštinės ir jeigu bus reikalas į Washingtoną.

## UE Unija Įsigijo Vasarvietę

United Electrical lokalas 1114 pasipirko puikų 73 akerių žemės plotą dėl atostogų kempės netoli Paw Paw, Mich.

Unija planuoja šiame sezone vietą atidaryti jos apžiūrėjimui ir surengti "house-warming" parę.

Bet kitą vasarą, tai bus puiki vieta vakacijom Chicagos unijistam ir kitiem.

## CICERO ŽINIOS

### Iš Taikos Komiteto Posėdžio

Ciceros Taikos Komitetas laikė savo praplėstą posėdį liepos 18 dieną, Liuosybės svetainėje. Dalyvavo delegatai buvę kongrese ir draugijų atstovai ir pavieniai atėję pasiklausyti. Dorothy Hass išdavė platų raportą apie Taikos Kongreso nutarimus ir planus ateities darbui. Viso delegatų Taikos Kongrese dalyvavo virš 4000, iš 42-jų valstijų. Daugiau kaip trečdalis visų delegatų buvo iš unijų, kaip CIO, ALF ir nepriklausomų. Taipgi daug nuo kultūrinių organizacijų, ūkininkų, mokytojų, mokslininkų ir tt. Taip, kad Taikos Kongresas buvo abelnai sekmingas.

Rengiantis prie Taikos Kongreso Amerikos Legijonas bandė sulaikyti Taikos Kongresą. Jo viršininkai kreipėsi prie Chicagos policijos ir Mero, vėliau prie Coliseumo svetainės savininko, kad tas neduotų svetainės. Visur nieko nelaimėjo. T. K. vyko birželio 29, 30 ir liepos 1 dieną.

Birželio 29 dieną "Sandaros" pastogėję buvo suorganizuoti dipukai pikietuoti Taikos Kongresą. Apie 7:30 pasirodė pikietininkai. Bet reikia pasakyti, kokia mizerna "Sandarėlė" tokis buvo mizernas pikietas. Pikietuotojų eilėse buvo lietuvių, latvių ir estų. Bet visi vos tik sudarė 3 desėtkus, kurie maršavo. Niekas jų nepaisė, niekas nekreipė dėmės į juos. Bet kaip pamislini apie tuos gaivalus, tai net koktu darosi. Didelė dauguma žmonių, įskaitant ir daugumą dipukų, nenori karo. Jie patyrę ką reiškia karas. Bet randasi grupelė, kuri nori karo. Jie nori, kad kiti eitų ir žutų, bet ne jie.

Neatsižvelgiant į visas kliutis, Taikos Kongresas buvo visapusiškai pasekmingas. Kaip delegatų skaičium, taip ir sudėtimi. Padarė daug svarbių tarimų reikale taikos pravedimo. Kadangi visi valdžios organai yra pajungti karo propagandai, vietoj taikos, tai daug Amerikos piliečių yra suklaidinti. Bet nežiūrint tiek daug propagandos už karą vis tiek galima sakyti, kad dauguma piliečių stovi už taiką, prieš karą. Tad taikos komitetam ir taikos šalininkam reikia dirbti, kad sudarius dar didesnį spaudimą ant valdžios, kad taika būtų pravesta.

## Chicagoj Iškrito 3 Coliai Lietaus

50 mylių vėjo sriautas siaubė Chicagoj per 15 valandų su lietumi, kuris baigėsi sekmadienio 9 val. ryte. Lietaus iškrito arti trijų colių.

Vėtra buvo vietomis, sakė oro nusakytojas G. E. Dunne, padarydama nemažai nuostolių Winnetka šiaurės priemiestyje ir Dolton, pietvakariuose. Pirmoj vietoj nemažai medžių išversta, kurie virsdami telefonų ir elektros vielas sutraukė ir elektros jėga buvo nutraukta. Nemažai automobilių medžiai griudami sugadino. Panašių nuostolių padaryta Doltone.

Chicagos šiaurvakaryje ir pietinėje dalyje miesto daug patilčių ir namų sklepų apsemta. Sekmadienį popiet dar daug pietinėje dalyje buvo patiltės užsemtos ir negalima buvo naudoti.

Žaibas kaltinamas už gaisrą, kuris sunaikino du 'L' vagonus ir 6 sugadino Kimbal ave. kieme. Kitoj vietoj žaibas trenkė bokštan Galilie Baptistų bažnyčion, 2054 N. Damen ave.

### RADO ŽUVININKO LAVONĄ

Aaron Jones, 45, Hammond, Ind., lavonas rastas Kankakee upėje netoli nuo Shelby šeštadienį. Jones ketvirtadienį su Glen Mauck, Shelby, išvyko žuvaut. Mauck sakė, laiveliui apvirtus, jis laikėsi laivelio, o Jones būdamas geras plaukikas plaukdamas užpakalyje staiga iškėlęs rankas aukštyn nuskendo.

Ciceros Taikos Komitetas praplėstas, kad galėtų veikti tinkamiau ir plėsti Taikos darbą sparčiau.

Buvo kalbėta ir apie užpuolimą ant "Vilnies" ir dd. Yonikų. Tas rodo, kad fašistiniai gaivalai negalėdami sulaikyti Taikos Kongreso eigos, tai nors tiek pasitenkino daužydami langus Yonikų namo ir "Vilnies". Tokias priemones prieš pažangą buvo vartojamos ir seniau, bet nieko jomis nelaimėjo. Progresas žengia ir žengs pirmyn. Kas griebėsi arba griebiasi tokių priemonių sunaikinti pažangą, patys žusta. Jei fašistinė ašis negalėjo sunaikinti progreso, tai fašistiniai jos likučiai tuo labiau negalės tai padaryti.

Reporteris.

## Žagarietis Nusipelnė "Laurus"

"Žagarietis" šmeiždamas ir biaurodamas Žagarės Draugišką Klubą per "Naujienas", už melus ir piktžodžiavimus nusipelnė "laurų vainiką". Buvo smagu skaityti šeštadienio "Vilnies" laidoj, paaukotas eilės "Naujienų" Skaitytojo "Žagariečiui - šmeižikui".

Paskutinis posmas skamba:

"Tokį niekšą nukoros,
Tokiam vieta už tvoros!"

Prie progos pridursiu, kad tas "Žagarietis" ir praeityje yra visokių ergelių ir nesusipratimų įnešęs Žagariečių Kluban. Jis kabindavos prie visų Klubo narių ir ieškodavo trubelių, o kada nariai savo tarpe pradėdavo kivirčytis, tai atsiprašant minimas "Žagarietis" su pasitenkinimu ciniškai juokdavos.

"Žagarietis" iš kelių kartų buvo atnešęs sukreivazalojęs - parašęs skundų laiškus, tik ant jo nelaimės tie "skundai" būdavo padėti šalin, nekreipiant jokios domės, nes matydavo, kad tik buvo jo noras Klube sukelti nesantaiką tarpe narių.

Per tulą laiką tas "Žagarietis" buvo nusiraminęs ir tylėjo, kaip Kantrimas palindęs po plentu. O dabar ir vėl pradėjo ergelius kelti. Kaip pirmiau tokius "ponus" nutildė Klubo nariai, reikia tikėtis nuramins ir šį kartą, neduos šmeižikui giliuoti.

B. K.

### NUSIŽUDĖ KETURIŲ VAIKŲ TĖVAS

Joseph Podgornick, 55, 2609 Chicago ave., tėvas 4 vaikų rastas miręs nuo gazo dujų maudynėje savo namuose. Jis dirbo Intl. Harvester ir pastaruoju laiku nesveikavo, sakė jo žmona Mary.

HELP WANTED—FEMALE

BILLER-TYPIST
Invoice Dept. of Industrial Disributor. Good pay and benefits. Secure your future with a permanent position on our staff.
Apply at 1245 W. FULTON or call MOnroe 6-1500
(30)

CLERKS-TYPISTS
BILLERS & STENOGRAPHERS.... Pleasant Working Conditions. 5 DAY WORK. N. W. Side.
2700 N. Karlov
(27)

REIKALINGA MOTERIS
Prižiūrėti mažą apartmentą ir vaiką. Kambarys su television gyvenimui. Gera mokestis. Kreipkitės tuojaus. Šaukite MRS. HOFFMAN, VIncennes 6-4072

BIZNIO PROGOS

HOTEL TAVERN
Good buy for family.
Lrg. Dining Rm. to sit 100 people. Banquet Hall with serving bar and 75 ft. front bar with 2 lrg. kitchens. Located ½ bl. So. of North Ave. on California. Only Lounge between North Ave. and Division.
OWNER — EVergreen 4-9822
(Aug. 21)

REAL ESTATE FOR SALE

BRIGHTON PARK
Netoli 46-tos ir Washtenaw savininkas PARDUODA 2-jų FLATŲ MEDINĮ NAMĄ, po keturis kambarius. Pastogė, beismantas, garadžius, porčiai (apkalti). Savininkas galės užimti abu flatu. Kaina $14,500.
Phone VIrginia 7-0524.
(24)

KAMBARYS RENDAI
Turiu moderniškai įrengtą kambarį rendai, vienai moteriai ar vienam vyrui. Galima matyti vakarais nuo 5 iki 7 valandai. Kreipkitės —
A. KOVEIKIS
2551 W. 45th St., Chicago, Ill.

## KAS MIRĖ

Antanas Kulbis, 3232 S. Green st. mirė liepos 21 d. Gimęs Panevėžio apskr. Liko žmona Domicelė (Šukytė) ir sūnus. Laidojamas liepos 25 d., ryte, šv. Kazimiero kapinėse.

Joseph Usaitis, 4816 St. Paul rastas prigėręs vandens duobėje iškastoje dėl Laramie Milwaukee gelžkelio netoli Grand. Jis buvo dingęs visą savaitę.

Walter Galason, 4530 S. California ave., mirė liepos 22 d. Gimęs Lietuvoj. Liko žmona Stefanija (Bartkus), 5 sūnūs ir duktė. Laidojamas liepos 25 d. ryte, šv. Kazimiero kapinėse.

Medicinos Daktarai

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Telefonas YArds 7-3146
Valandos: 11—12; 2 iki 4; vakarais 7 iki 8
Pirmadieniais tik 2 iki 4.

DR. A. K. BUTKO
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
Phone GRovehill 6-3111
OFISO VALANDOS:
NUO 9 RYTO IKI 9 VAKARO

Pranešimai Iš Kitur

SPRINGFIELD, ILL.
LLD 7-tos kuopos susirinkimas įvyks liepos 29 d., 2 val. popiet, 1608 E. Matheny st., Springfield. Visi kuopos nariai ir narės kviečiami dalyvauti šiame susirinkime. Turėsime aptarti labai svarbių reikalų. Būkite laiku. Sekr.
(28)

ĮVAIRUS SKELBIMAI

LONELY—150 LADIES' OR GENTS' names, addresses, pictures, description.—$1. J. P. Brass. POB 1664-V, Chicago 90, Ill.

Apartments Wanted
ATTENTION LANDLORDS, AND ROOMING HOUSE PROPRIETORS
We have a select Clientele for your apartments or kitchenettes. Prompt Service at NO cost to you.
DAVID REALTY CO.
6305 S. HARVARD AVE.
Phone WEntworth 6-2900

BUILDING WORK
PLASTERING
BRICKLAYING
REMODELING
FIRST CLASS WORK
ESTIMATE FREE

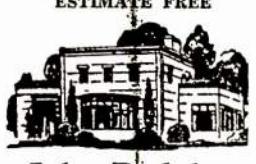

John Bedalow and Son
Residence:
3735 S. Wallace St.
Chicago 9, Ill.
Phone BOulevard 8-5225

Kada Pasirengsi Pirkti Paminklą

GRAŽIU ŽEMČIUGU yra simbolis pojučių ir meilės. Asmenybės atžymėjimas dar daugiau padidina jojo vertę. Žemčiugas dažnai pasidaro ta neįkainuojama vertė tiems, kurie žino jos giminystę.

Šeimos ar asmens paminklas privalo būti skaitomas kaip brangenybė, nes tai yra išdavas brangios giminystės, kuri visuomet savitarpyje inspiruojanti. Štai kodėl reikia pasirinkti atitinkamą paminklą. Stylius, spalva ir granito kokybė bei jo apdirbimas privalo būti stropiai pasirinktas, nes tai bus jūsų šeimos žemčiugu, kuris interpretuos pagrindinį charakterį ir įtaką jūsų vardo šios ir būsimųjų gentkarčių.

Be Tų Būkite Patriotais Savo Laikraščio

Pamėklo reikale kreipkitės į "Vilnį" ypatiškai ar telefonu:
VIctory 2-7325

REPAIRS — REMODELING!
EXPERT WORK AT LOWEST PRICES
(We Pay No Sales Commision)
CALL
NOBLE
For Prompt, FREE ESTIMATE
No Obligation
BRunswick 8-2300
Complete Carpentry, Masonary, Plumbing or Electrical Work for Remodeling and Alterations on:
• ATTIC APTS.
• BASEMENT APTS.
• DIVIDING APTS.
• DORMERS
• NEW PORCHES
• ENCLOSED PORCHES
• SIDING
• ROOFING
• WINDOWS

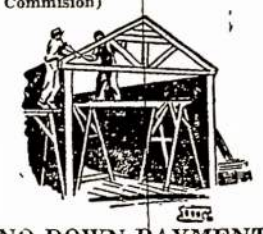

NO DOWN PAYMENT
EASY FHA TERMS
ALL WORK FULLY GUARANTEED
NOBLE
CONSTRUCTION CO.
1326 N. Ashland BRunswick 8-2300

GEORGE IR ANNA PRAKUPAI
Turi Gražią Moderniškę Valgyklą

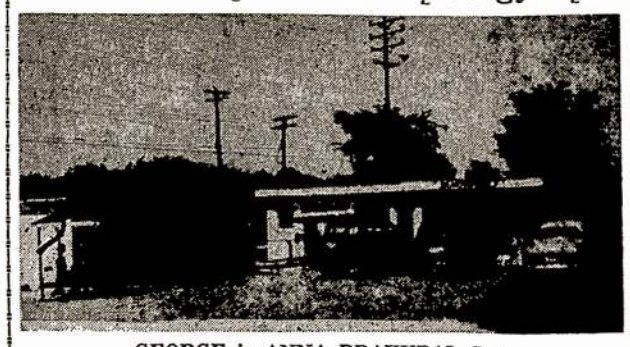

GEORGE ir ANNA PRAKUPAI, Sav.
Ant U. S. 12-to kelio ir Broadway
šiaurvakarinio kampo ir Broadway
BEVERLY SHORES, INDIANA

Geriausia Dovana
SAVO MYLIMIEM IR SAU —

Čia rasite pilną pasirinkimą visokių laikrodėlių, žiedų ir visokių auksinių ir sidabrinių daktų. Gana žemos kainos
Taisome visokius laikrodėlius
CHARLES KINDER
Vakarais Atdara
3548 Archer Ave., Chicago, Ill. Phone LAfayette 3-2060

OIL HEAT is CHEAPER
WITH THE AMAZING OFF THE FLOOR OIL BURNER Installed on Your Fuel Door
The Only Oil Burner That Gives More Heat With Less Oil
CHECK THESE WONDER FEATURES:
• BURNER 28 INCHES FROM FLOOR
• NO WORRY ABOUT FLOODED BASEMENTS
• NO COAL WORRIES — NO ASHES
• USES LESS OIL
• ALL-ELECTRICALLY OPERATED, ACCURATE, 100% AUTOMATIC, DEPENDABLE
• BURNS A SUSPENDED FLEXIBLE DOWN SHOT FLAME
• Recommended by hundreds of satisfied users
• Small monthly FHA payments
HOT WATER • WARM AIR • STEAM HEAT
NOBLE OIL BURNER MANUFACTURING CO.
1326 N. ASHLAND
BRunswick 8-2300
NOBLE NOBLE NOBLE NOBLE